



## ISTVÁN, AZ ALKOTÓ

Ismét augusztus 20-ika előtt állunk. Ekkorra már nemcsak odahaza, a Tisza-Duna táján, hanem itt a messze Kanadában is készíthetünk egy kis számadást. Mert valahogy a számadás napja az Istváné, ki az alkotás útjára térítette több mint ezer esztendővel ezelőtt a portyázó magyarságot. Mind azon időktől pedig ennek megünneplésére évenként egy kis számadást tart a magyar nemcsak a betakarított földi javak, hanem a lelkek felett is.

Joggal kérdezhetnének nem is egy, de sajnós oly sok honfitársunk, hogy vajjon miről volna érdemes számot adni manapság? Mert való igaz, hacsak szenvedésről, nélkülözésről, nyomorról, elkeseredésről, gyűlöletről nem beszélünk, ugyan milyen téren ért el akár egy porszemnyi haladást is a világ? Avagy talán a tényleges testvér-gyilkolásnál kevésbé kegyetlen módja a modern idők száz másfajta öldöklési módszere az ipari versenyestől a vámháborúig? Miről vessünk számot tehát 1932 Szent Istvánkor?

Hiszen olyan időkét élünk, amelyet még nem hordott kéreg hátán ez a vén anyaföld. A sárteke nagyobb felén, a régi, korhadt rendszer viaskodik a feltartóztatathatlan idő mind közelebb járó Nagy Kaszásával, az ellenkező vidéken pedig egy nyomorékan világra jött életfelfogás ordít torkaszakadtából bosszút vörös bábi fejére. A két rendszer között, mint Mohamed koporsója, függ az emberek sokasága, bizony legtöbbször az élet által megfeszítetten.

Es mégis, nem véletlen, hogy ilyenkor, augusztus 20-ika táján ismét megemlékezünk Istvánról, az Alkotóról. Nem lehet véletlen, hogy mi magyarok, akikből hol itt, hol ott kibújik a szittya portyázó természet és szerzetűs Koppányok csabítására egy kissé eltévelyegni — mégis, amugy Isten igazában az alkotást mindig többre becsüljük a rombolásnál. Más-különbben talán még sem untuk volna ezt a mostani pogányéletet, mely ugyancsak kerébe törte makacs nyakunkat.

Ilyenkor azután mintha ismét hallanánk a Nagy Király, az Alkotó István szavát, amint valamelyik nagyterebélyű tölgyfa alatt törvényt írve szól népéhez: "Magyarok! Testvéreim! A portyázások ideje lejárt. Csillapítsa mindgyűlölködés felajzott szívét és kezdjünk új, komolyabb életet. A mielőtt ezen a földön minden s ha céltudatos munkával, nem pedig egymásra való acsarkodással törtünk ki a cél felé, a jutalom nem maradhat el!"

Igen, a portyázások ideje lejárt. A rombolásnak — legyen az anyagi vagy szellemi természetű — nincs létjogosultsága a huszadik század derekán. István példája, melynek ezer év leforgása után is hódol minden igaz magyar, megmutatta, hogy az alkotás az egyedül követendő út. És hogy mégis akadnak Koppányok, ez már a sors rendeltetése. Az már azután kinek-kinek a lelkiismeretétől, agysejtjeinek szerkezetétől függ, hogy össze tudja-e a modern időköt egyeztetni a rombolás hirdetőivel, vagy pedig van gerince kitartani István, az Alkotó által megjelölt uton.

Tagadhatatlan, hogy alkotni éppen ma a legnehezebb. De még ha teljesen megakadályozná is a mostoha körülmények

a szorosabb értelemben vett alkotást, még mindig többet ér ha évezredek kereszt-tüzében bevált alapokra építjük az eljövendő új világot. Vagy talán komolyan hiszi bárki is, hogy a rombolás vépprás levegőjéből emelkedik ki majd az emberiség nyugodtabb, boldogabb jövője? Soha!

A pogány Vajtkból Istvánná felkent vészér a mi fajunk törzseiből vált kora legnagyobb alkotójává. Az ő századokba látása legyen most is az a fátyla, mely messze bevilágítja a vöröses gyertyalángoktól pisllakoló mai magyar éjszakát.

## „MEGÖLIK A GÉPEK A MUNKÁST!”

HÉT HÓNAPI OROSZORSZÁGI SZOVJET-SZOLGALAT UTÁN IZGALMAS NAPLOBAN TARJA FEL EMLÉKEIT EGY MAGYAR VEGYÉSZMÉRŐNK

Tessék csak elképzelni! A 40 mérföldes "sebességgel" haladó marhakocsi-szerű vagonok zsufoltak ... az uccákon, hivatalban, színházban minden férfi fején sportsapka ... egy jó töltőtől az egész országban nem kapható ... az éttermekben tolongó zürzavar, piszok s hónapszáma egyetlen étel a szártított hal ... a gyárakban vitézközök, vad munkatempó, terror és remegés ...

150 millió embert egy kétmillió párt kormányoz ... a valódi államfő hivatalos neve: párt titkár ... aki kereskedik, vagy járadékot élvez, annak nincs választója ... a büntést nem éri megtorlas, hanem csak "erkölcsei befolyásolás" alá kerül ... a halálraítélet egy folyosón jövik föbe hátulról ...

A műszaki tudományok forszirozása zabolátlan gépgyártást szolgál ... ebben az országban a leggyakrabban hallott szó a traktor ... gégézési gyárak egymaguk annyit s annyi mindent állítanak elő, mint másutt egy egész kis ország ... annyit termelnek a külföld számára, hogy otthon mindenki nyomorog ... Megölik a gépek a munkást! Akárhány esztendőre válik is valóra az "ötéves terv", egyet bizonyára elérnek vele: a túltermelés és a nyomor ijesz-

több lesz, mint bármely kapitalista államban ... Egyetlen rém uralkodik: a bizalmatlanság. Négy munkanap után van egy pihenőnap, de minden csoport számára máskor, így örökös a munka s örökös a vasárnapozás ... a gyerekeveléshez az anyának semmi köze ... az elemta már politikai életét él és nyilvánosan szónokolhat a főváros főterén ... a gyermekek sőt illosak ... a nő sem szeret, sem családanya, sem leány, sem nagyszonya, hanem csak ugyzólván "nőstény elvtárs" akit azonban neme nem mentesít semmi durva férfimunkától sem ...

Vallásokat csak nagykorukaphat magánlakásban ... a ranykeresztel nyakukban le-rongyolódott, éhes papok koldulnak ... a senki gyermekek piszkosan, félmeztelenül ugy kóborolnak, kéregetnek, lopnak az uccákon, mint a régi Konstantinápolyban a kóbor kutyák ... magános sir emelkedik a legforgalmasabb ucca közepén ...

Nyakkendő, kalap ismeretlen, az ing szürke vagy fekete ... nincs kávéház, söröző, csak szacharinos cukrászda ... sorba kell állni a napi szükös eledelért is ... csodások és mordernek a színházak s a külföldiek luxusszállodái ... a 3 mil-

lions főváros sötét, nincs más fény bolttalan uccáin, csak a sarki lámpák ... lakber nem a lakás, hanem a munkabér nagysága szerint fizetendő ...

Az udvarias ember államellenességre gyanus ... de annál gyakoribb a műveletlen tanult ember ... társasélet nincs ... legtöbbet a mérnök, legkevésbé az orvos keres ... ebben a munka- és munkásparadicsomban rosszabb a munkás sorsa, mint bárhol másutt Európában ...

A szerelem csak élettani funkció ... a válást levelezőlapon jelenti csak be az ember az anyakönyvi hivatalnak ... az állam nem más, mint néhány terrorista öncélja ...

Ezeken a kiszakított mondatokon akad meg az ember szemé, ha gyorsan végig lapoz egy könyvet, a legújabbat és legtanulságosabbat, amely a szovjetletről eddig megjelent. Magyar embert írta, Kirchner Gyula, egy budapesti mérnök, aki hét hónapot töltött a szovjet szolgálatban, mint egy nagy ammunóliák-szodagyár műszaki tanácsadója. Most kiadta tapasztalatait egy izgalmasan tanulságos könyvben, amely jó-zan tárgyilagossággal visz végig Oroszországon Szatlintól a Kremltől a kóbor pap-koldusokig s a muzeum-templomig, a nagy ipartelepkektől a szovjet-ember mozgó egyetemén át nyomorúságos vackáig, oly hülyeképet adva e szürke világ-ról, hogy a szürke színek az izgalmas tüzeben szinte pirosolnak.

A kitünő műnek címe: "Hét hónap a szovjet szolgálatban". S ez a könyv okos és dokumentált, mint egy szociológiai szakemű, eleven, mint egy izgalmas utelírás és ember-ábrázolás-ban érdekfeszítő, mint egy re-gény.

## „A revízió lehetősége nincsen távol!”

ANGOL LAP FELTUNÓ CIKKSOROZATA A LAUSANNEI KONFERENCIA SZINFALAK MÖGÖTTI MOZGATÓ-RUGÓIRÓL

Londonból jelentik: A "Manchester Guardian" "Lausanne háttere" cím alatt cikksorozatot kezdett, melynek megnyitócikke kifejti, hogy a békeszerződés aláírása óta eltelt tíz-zepek év megmutatta, hogy ezek a szerződések nem hozták meg a világnak a szükséges békét és nyugalmat. Mindenki, elsősorban az angolok nem-zetek, kezdettől fogva belátták hogy a háború utáni szenvedélyek izó légkörében alkotott szerződéseket revideálni kell, a-

mit az események folyása részben már meg is tett. A béke revíziójának tekint a cikk a német jóvátételek ismételt lefagaszát, a locarnói egyezményt, a soproni népszavazást, a Kellogg-paktumot és a rezviziohoz szükséges békés lég-kört azonban csak a teljes nyugalom biztosíthatja. Békülé-keny légkörben bizonyos határ-reviziók lehetősége ma már nin-csen olyan távol, mint valaha volt. Így Középeurópa sorsa szorosán össze van kapcsolva a Lausanneban szobakerülő töb-bi problémákkal.

## VEZET AZ UJSÁG-HIRDETÉS

Most hozták nyilvánosságra az Egyesült Államok legújabb kimutatását. Eszerint 12 hó-jap leforgása alatt 143 millió dollárt költöttek a nagy cégek ujság-hirdetésre, míg a folyó-iratokat, amerikai "Magazin"-okat már csak 78 millió-dollár erejéig vették igénybe, végül pedig a rádió kereszttől 21 millió dollárt költöttek a hird-etők.

## MAGYAR LOVAKAT ESZNEK A PÁRISIAK

Ujdombóváról a minap indít-tották utnak az első Párisba-menő lószállítmányt. Az egyik francia nagyvágó nyolcszáz vá-gólovat kötött le, amelyeket 100—200-as csoportokban szállíta-nak a francia fővárosba. A na-gyobbmértvű kereslet folytán az árak emelkednek, ughogy pri-ma árúért harminc fillérnél töb-bet is fizetnek.

## EGY MILLIÁRDAL NÖVELIK AZ AMERIKAI BANKJEGY-FORGALMAT

A washingtoni kongresszust — mint ismeretes — elnapolták és csak decemberben, az elnök-választás eredményének közlé-tétele után hívják össze. Az el-napolás előtt a kongresszus elfogadta a 2122 millió dolláros munkanélküli-szegélyről szóló törvényt, valamint a bankjegy-forgalom növeléséről szóló tör-vényt, amelynek értelmében ál-lampapírfedezt mellett az Egy-ült Államok bankjegyforgalmát egymillió dollárral növe-lik.

## FEJÉN TALÁLTA A SZEGET

A tanító: Mondk, flacsám, ha apád a háziurnak 100 dollár-ral, a fűszeresnek 84 dollárral s a cipésznek 3 dollárral tartozik, mennyt kell fizetnie. — Semmit, mert ilyenkor mindig elhurcoljunk.

## A CSAVARGÓ

A "Kanadai Magyar Ujság" eredeti tárgya  
IRTA: SOÓS ISTVÁN

Ismerték Selymes Józsi meg-yezerzte, mint aféle falurosz-szát a barbacsi tó mellől. Is-mertem őt magam is, hisz nem egyszer láttam, amint hébe-kor ba nálunk is házról házra járt, nem ugyan mint közönséges, hanem mint amolyan ütött-ko-pott "uri" koldus. Mert bárha a ruhája rongyos és kopott volt ha az ember szóbaállt vele, tar-tásából, beszédéből kilehetett érteni, hogy valamikor jobb ná-pokat látott. Érdeklődésemre a régi öregektől meghallottam, hogy ki is volt ő és milyen az élete sorja. Nem valami külö-nös ugyan, csak olyan mint a-kárhány másé, de van benne mégis valami, amit az utódok tanulságára érdemes lesz el-mon-dani.

Selymes Józsi valamikor ka-tona volt, és pedig, ahogy a fa-lubelji mondották, egyike a legjavából. Mint nyalka falusi legény vonult be a századához Sopronba annak idején s mivel a szolgálatban pontos és fárad-hatlan volt, nem csoda, hogy rö-videsen őrmesteri rangra vitte.

Mint őrmester alattvalóitól megkívánta a pontosságot, rend tartást, tisztaságot és ebben a részben szigorú volt, de tudott — ha kellett — elnéző is lenni a gyarlóbbakkal szemben; sőt jó-szívű és leereszkedő azok iránt, kik erre érdemesnek bizonyul-tak. És mivel odahaza jómó-duak voltak, nem egyszer meg-jöttént, hogy egyik másik jó-viseletű, de szegényebb katoná-pajtását pénzbelleg is segítette alattomban.

Ebben a tekintetben éppen az ellentéte volt az anyjának, öz-vegy Selymesnének, kit a falu-ban mindenki lenézett, megve-tett és kődobásnyira elkerült.

rettenes fősvénysége, zsu-gori sága miatt. Azt beszélték róla, hogy egyszer egy szegény kol-dusszonyt, olyan kiméletlen, durva szavakkal utasított el az ajtaja elől, hogy az zokogva, sirva kiálltotta vissza: "Ugy áld ja meg az Isten gyermekeiben, ahogy maga bánt velem és kis gyermekekem!" Mire Selymes-né gögöns felelte vissza: "Én-nekem csak egy van, és az nem fog koldulni soha!"

Am Selymes Józsi mégis hosszú éveken át koldusnak is-merte az egész Rábaköz. A do-log pedig így történt:

Kis fiu korában Selymes Jós-ka szeretett a szomszédos gyer-mekekkel játszani, kivált a sző-kehajú Csuka Borcsával, meg-ennek vakon született kis test-vérével, a szegény Miklóssal. Gyermekek módjára a kertjük a-latt folyó patak partján kis há-zikókat építettek agyagból, sár-ból, melléje kis kertcskéket ke-ritettek fűzesszövből. Sőt gyer-meked egyszerűségükben azt is kitervezték, hogy ha majd nagyok lesznek és a Józsi meg-a Borcsa összeházasodnak, mi-lyen jó dolga lesz náluk a sze-gény vak Miklósnak. Egyszer fogadta a Józsi, hogy Józsi a patak partján két nefelejtset szedett és teletüzdelve azzal Borcsának szőke hajfürjtelt, be-vezette a házukba édesanyjához és azt mondotta: "Nézd csak, anyám, milyen szép az én kis menyasszonyom!"

Selymesné asszony azonban az ébredő szeretetnek eme virá-gos kertjébe durva lábbal tapo-sított bele akkor mindjárt, de később még többször is. Mikor azt vette észre, hogy a kölcsö-nös vonzódás a fiatalok között egyre bensőbb és komolyabb lesz, egyenesen kijelentette a fia előtt, hogy ha azt a koldus "edényt, akinek az egyedüli ho-zományja a vak testvére lesz, el-akarja venni, kitagadja őt az örökségből. Józsi eleinte nem sokat törődött anyjának eme,

fenyegetésével, mert azt gondol-ta, hogy szükség esetén képes lesz ő feleségét és családját a maga emberségéből is eltartani de mikor az anya mérhetetlen elvakultságában azzal fenyegette fiát, hogy megátokozza őt, ha vele dacolni mer, akkor a kü-lönbben oly szerény Borcsának főlébredt és talpraállt a hős és visszavonta Józsinak adott sza-vát. És ezt olyan határozottsá-gal tette, hogy a legénynek egy mákszemnyi reménysege sem maradt azíránt hogy Borcsát va-lamikor magáévá tehesse.

Józsi kénytelen volt Borcsá-val szakítani, de ezzel együtt, mintha megszakadt volna egy hur a saját szívében, agyában is. Kezdet lefelé menni a lej-tón, eleinte lassan, alig észreve-hetőn, később rohamlépésben. A nyugtalanság ördöge meg-szállta őt és hajította, üzte a bonyák raboruba, mely épen ak-koriban tört ki. Mikor elment, nem bucsuzott el senkitől, mert annyjával nem akart találkozni, aki pedig visszatarthatta volna őt, éppen az volt az oka, hogy elbujdosott. Elment, hogy feled-hessen mindent, ami mögötte volt ...

A bonyák háboruban Sely-mes Józsi nyomorékká lőtték. Ugy hozták haza, de nem a szü-lőfalujába, mert oda nem akart menni. Hosszas kórházi kezelés után félig-meddig lábá áll-lították és adtak neki szerény foglalkozást, amiből megél-hetett volna. Am a nyugtalanság szelleme újból erőt vett rajta, amihéz még az iszákosság is hozzásegődött és az a kettő lassacskán tönkretette.

Othon minderről semmit se tudtak. Anyja hallott ugyan va-lamit, hogy fia a háboruba ment de emiatt méginkább haragu-dott rá s nem is nagyon óhaj-totta, hogy haza jöjjön. És Bor-csa? Oh, ő szeretete volna felej-teni azt, kitől csak azért kel-lött elválnia, nehogy áldás be-lyett az anyai átkot vonja fér-

jével együtt a saját maga fejé-re is.

Evek multak el így. Egyszer aztán megtörtént, hogy a fő-svény és zsu-gori Selymesné szörnyű csapás érte. A bank, melyben megtakarított pénzt kamatoztatta, megbukott. El-lözött tehát Selymesnének imá-dott aranybálványa és fétve ör-zött vagyonának csak a romjai maradtak. Ezt aztán nem tud-ta elviselni. Széllhűdés érte és félgy megbénulva, ágyának esett melyből nem is kelt föl többé é-ken. S mivel ő, míg tehetett vol-na, senkivel sem tett jót, bajá-ban senki sem akart rajta meg-könyörülni, segítségére lenni. Részvét és sajnálkozás nélkül kerülte őt mindenki. Mindenki csak egy nem: a Borcsa!

Ez a fiatal lány másodszer is a hősiesség talapatára állt szálta őt és hajította, üzte a bonyák raboruba, mely épen ak-koriban tört ki. Mikor elment, nem bucsuzott el senkitől, mert annyjával nem akart találkozni, aki pedig visszatarthatta volna őt, éppen az volt az oka, hogy elbujdosott. Elment, hogy feled-hessen mindent, ami mögötte volt ...

A bonyák háboruban Sely-mes Józsi nyomorékká lőtték. Ugy hozták haza, de nem a szü-lőfalujába, mert oda nem akart menni. Hosszas kórházi kezelés után félig-meddig lábá áll-lították és adtak neki szerény foglalkozást, amiből megél-hetett volna. Am a nyugtalanság szelleme újból erőt vett rajta, amihéz még az iszákosság is hozzásegődött és az a kettő lassacskán tönkretette.

hanem áldást érdemel, add hát-reánk áldásokat mindkettőnk-re!" De ez csak amolyan ábrán-dó képzeltetés volt.

A csavargó nem jött és sze-gény Borcsa hiába álmódózott földi boldogságról az ő oldalán. Selymes Józsi elől eközben künn a világban semmirekelt, köny-nelmű ember lett, kinek nem volt sehol maradása, állandó munkája, hanem megye és or-zságszerzte kóborogott, csavargó-gát, a nyugtalanság és iszákó-ság két gonosz szellemétől ki-érvé, egyre tovább és lejjebb a romlás utján.

Egyszer egy késő őszi alko-lytat táján a beteg magához sz-lította hűségűs apóját és így szólott hozzá: "Mit gondolsz, Bor-csa, hazajönne-e a Józsi ha hi-vatalos?" — Ez volt az eset, hogy a beteg asszony eltéve-lezett fiát a leány előtt említette. Borcsa meglepődve hallgatott, de szeméi könnybe lábadtak, a-mint a betegre tekintett. Ez volt az óra, amikor a kegyelem az öreg Selymesné szívét me-gérintette. Most egyszerre meg-puhult és ellágyult. Zokogás rázta meg elernyedt testét és reszkető kezét delgelgetve simo-gatták a leány szőke fűrtjeit. "Borcsa — mondá — én nem jól cselekedtem! Átkommal fe-nyeztettem őt, mert a pénz volt az Istenem, de most szeretném őt megáldani ... őt is meg té-gyél! Irj neki, gyermekem és hívd haza őt anyjához — hoz-zád!"

És Borcsa megírta egykori-matáknak, hogy anyja hivat-rja, jöjjön haza. Megírta azt is, hogy a beteg ereje egyre fogy és alig van rá kilátás, hogy föl-lábadjon, tehát siessen haza. Önmagáról azonban nem írt egy szót sem.

A levél csak hónapok múlva találta meg a címzettet sokszo-ri ide-oda irányítás után mivel senkisé tudta, hogy a honta-lanná lett csavargó hol tartó-z-

kodik. Selymes Józsi újra meg-újra elolvasta a levelet, de se-hogy sem tudta belőle kibetüz-ni és elgondolni, mi hozhatta össze az ő anyját a szegény Bor-csával, kiről azelőtt hallani sem akart. Ami pedig őt illeti, ho-gyan tehetné be a lábát annak az asszonynak a hajlékába, aki átkokkal fenyegette őt, Hogyan lépjen ő mint félkezű nyomorék annak a leánynak a szeme elé? Ó, aki most már nemcsak tes-tben, de lélekben és jellemben is homli szélhűdött koldussá vált? ... Csak sirni és zokogni tu-dott, amint Borcsa levelét ol-vasgatta.

Annyi hatása ugyan volt a levélnek, hogy magába szállt, elgondolkodott, restelte és bán-ta kicsapongó, rongy életét, de nem volt képes magát annyira meggyőzni, hogy anyjának meg-tudjon bocsátani és haza men-ni, nem, még ha százszor hí-vatná sem. Azt-azonban erősen föllette magában, hogy becsü-letes kenyérkereset és munka után néz és más ember lesz, nem iszik többé. Azután majd ir Borcsának, hogy jöjjön hoz-zá és töltsék együtt életük hát-ralévő részét.

Selymes Józsi komolyan rá is lépett a javulás útjára. Ta-lált megfelelő tisztességes mun-kát, azután ir Borcsának egy-hosszu, hosszu levelet, amely-ben részletesen s töredelmesen bevallotta eddigi ballépéseit, va-lamint azt is, hogy most szak-tott a multtal és talpig becsü-letes ember akar lenni, azért kéri Borcsát, hogy jöjjön hoz-zá és legyen ebben segítségére. A végén azonban újból csak ki-tört belőle a harag és bosszu-ság anyja iránt és azt izente neki, hogy ő haza bizony nem megy, mert ómiatta volt kény-telen hazulról távozni és amint az átkát nem akarta viselni, ugy az áldására sem akar rá-szorulni.

Mikor Selymes Józsi ezt írta Jófórnán nem tudta, mit ir-

Nem tudta milyen nehéz anyal áldás nélkül az élet árját meg-uzsni.

Borcsa megkapta a levelet. A szíve összeszorult mikor olvasta, de nem szől semmit.

Az öreg Selymesné egyre for-róbban óhajította a fiát látni, aki hivatott, de nem jött: aki-nek megtéréséért annyit imá-dkozott, de hiába várta őt: akit szeretett volna halálra előtt meg-áldani, de kinek az anyai áldás nem kellett.

És Borcsa? Néha ugy érezte, mintha valami arra ösztönözte volna, hogy menjen és próbál-jon szerencsét az eltévedt, de megtérni akaró csavargóval. Egy másik, nemesebb és önzet-lenebb érzés azonban azt sugta neki: "Maradj Borcsa, maradj! Ne hagyj magára a szegény szenvedőt, ki egészen terád van utalva. Majd a jó Isten meg-fizeti fáradságodat, megadja fu-talmaldát!" És Borcsa Isten ke-zébe helyezve élete sorsát, ott-hon maradt.

Testvére, a vak Miklós akkor tájban jött haza a valók inté-ze-téből. Onnan egy nagyobb faj-ta harmonikát hozott magával, amelyet hóna alá fogva egy ma-gához hasonlóan szegény kis fiu vezetése mellett járta a fal-vakat, hogy egy pár hétre, hó-napra valót összemuzsikáljon. A kereset elég vékony volt, de még ezt is meg kellett osztania a kis vezetővel. Így bizony rá-szorult Józsiúv nővére, a Borcsa támogatására, akinek ez ujjab-ok volt arra, hogy otthon maradjon. Ez az igazat megvallva nem is látta szívesen, hogy sze-remséitlen vagy testvére mások mulattatásával tengesse életét, azért, amennyire csak tette, inkább visszatartotta őt a falu-zástól. Inkább magára vállalta az eltartás gondjait, nappal ke-ményen dolgozva, éjjel pedig a beteg ágya mellett virrasztva igazán hősiessé kitartással.



80 centért egy vadonuj autót kapott a CPR Weston javítóműhelyének egy előmunkása a Turret cigarettagyár sorsolásán. Immár két hónap óta hetenként rendez ilyen sorsolást a Turret cigarettát előállító Imperial Tobacco Co. és négy csomag 20 centes cigarettát szomogolópapírjára irt legérdekesebb aláírás beküldőjének egy, az ontariói Oshawa városában készült új "Chevrolet" gyártmányú kocsit ajándékoz. Képünk azt a jelenetet mutatja, amint a boldog tulajdonos átveszi a pazar kiállítású gépkocsit.

### BORZALMAS ADATOK A GÁZHÁBORURÓL

#### TIZEZER KANADAI HALT SZÖRNYET EGY ÓRA ALATT

Arthur Gillan, az angol Vegymunkások Szövetségének főtitkára feltűnést keltő rópiratban mutat rá a jövő vegyháboru borzalmaira. Hivatalos adatokkal bizonyítja, hogy a vegyi fegyver már a legutóbbi világháborúban is a tömeggyilkolás elképzelhetetlenül rémséges eszköze volt.

A legelső német gáztámadás után egy 12.000 főtől kanadai csapatból csak 2.000-en maradtak élve. 1915-ben a németek egy 12.000 hengeres gáztámadással 600 orosz öltek meg, 1916 október 7-én pedig 3000 henger segítségével 4000 ko-

zárót folytattak meg lovastól. 1918 július 28-án légi gázbombázással Armentieres lakosságát 12 százalékát ölték meg.

Azóta a háborús technika hihetetlenül fejlődött. Már a világháború végén az ántánt-állatok annyi mustárgázzal rendelkeztek, hogy egész Németországot megfojthatták volna. A világháborúban összesen 380 tonna bombát dobtak Londonra, ezt a mennyiséget ma 12 óra alatt lehetne előállítani. A repülőgépek teljesítő-képessége ma meghaladja az 1000 mérföldet, sebességük az óránkénti 200 mérföldet, teherbíráruk a

Ami sok, az sok. A megfeszített munka és éjjeli virrasztás megtörték és kimerítették a derék leány erejét. Forró lázba esett, mely néhány alatti végzett veie... Borcsa meghalt. Bucsuzól halálós ágyáról azt izente öreg Selymesnének, hogy a mennyországban majd eltévedt fiáért imádkozik, hogy az előbb utóbb mégis csak megtérjen reá váró anyjához.

Az eltévedt fiú eközben tovább csavargott, barangolt a nagy világban, ki tudta merre? A levélre, melyet Borcsának írt, Selymes Józsi nem kapott választ. Híába várt rá heteken, hónapokon át. Időközben ismét erőt vett rajta a nyugtalan kóborlás és iszákos szenvedélye. Sülyedt és zuhlott egyre mélyebbre a bünbe, romlásba, míg végre azzá a megyé - sőt azt lehet mondani, országazerte ismert koldussá lett, akit rézség állapotában nem egyszer faluhosszat kísérték az uccal gyermekek, gunyit és csufot üzeve belőle.

Barangolás közben egy alkalommal valahogy összekevert Miklóssal, a szegény vak harmónikással, amint ez kísérőjével házról házra járt, szomorú nótákat muzsikálva. Ezek hallatára ugyanis Selymes Józsihan újra felébredt az egykori jósvivés és segítő készség, melyről őt hajdan ismerték. Felismerve Miklósban gyermekkori játszótársát, megessett rajta a szíve és nagylelkű elhatározással felajánlotta neki szolgáltatását, kísérőül szegődött hozzá.

Nem tudni, hogy ennek a ne messzív jócselekedetének jutalmául-e, vagy csak mivel utóközben minden megtudott, ami időközben odahaza történt a Borcsával meg az édesanyjával, a hontalan koldus kezdett haza vágyódnni s minél közelebb értek vándorlásukban közös szü-

### Kávét eszik a tenger!

Munkácsi Márton, a berlini Ullstein lapok kitűnő fotoriportere néhány héttel ezelőtt Zepelinen Dél-Amerikába ment, hogy fotoriportokban számoljon be ennek a világrésznek érdekes életéről. Ezt a cikkét, amely a világváság egyik legdrámább fejezetéről szól, Braziliából írta.

Ami Kanadának a gabona, Argentínának a hús, Magyarországnak a bor - kincs, amit semmit sem ér, pompás áru, ami eladhatatlan - az Braziliának a kávé.

Braziliában terem a világ kávétermésének a háromnegyed részét. Olyan túlprodukciónak (árvédelmi-okokból) nagyobb gondot okoz Braziliának, mint a termelése.

Meg kell semmisítenie Braziliának a túlprodukciónak, hogy a júliusban learatott új termés értékesítésének semmi se álljon útjában. Eddig tízenkétmillió zsák kávé sülyedt a brazil tenger fenekére, lángolt el a santon hatáiban, vagy a riói gázgyár kazánjainak gyomrában porladt hamuvá. Naponta fut ki a riói öbölből egy kávérakománnyal telt hajó a nyílt tengerre, ahol megnyitják a hajófenekét s a tömegtelen kincs örrökre eltűnik a hullámok között.

Kávét eszik a tenger! Kanadában pusztul a gabona, Argentínában rothad a hús, Magyarországon egy tüzvész alkalmából egy vízszegény faluban borral oltották el a tüzet és

Braziliában millió és millió zsák kávé semmisített meg.

De a kávé megsemmisítésének a tényénél is szomorúbb, hogy ez a megsemmisítés - sok pénzbe kerül. Ezer és ezer munkás szákolja, hordja a kávévet a tüzre. Milyen tragikomikus választ kaphatna az ember ha az ilyen alkalmi munkást megkérdeznék:

- Dolgozol? Keresel? Mit felelhet a munkás? - Hát, amíg tart a rombolás, van munkám, keresek, de ki tudja, lesz-e kenyerem, ha megindul a termelés?

Az utolsó év termésfeleslege hatmillió zsák. Egy zsák 120 font. Az azelőtti évek termésfeleslege ugynevezett "feszt" kezében van, egy részét rezerválják esetleges szűk esztendőkre, a többit elpusztítják. Brazília tízenhatmillió zsák kávé viz kiévente. Vannak gyémántmezők, rengeteg aranyat bányászik, de legnagyobb kincse - a kávé.

Es koffeintől beteg a tenger Rio alatt, Santos határain beláthatatlan messzeségben terjed a kávéfüstje s brikettgyárakban kátránnyal spriccellik a kávéhegyeket...

Es Kinában kétszázmillió ember éhezik...

Egy neveléses ötlet: Mi volna, ha minden éhezőkínai kávé a kanadai gabonából naponta egy szelet kenyéret, rá az argentinai konzerveléselgőbi egy darabka húst, melé egy pohárka magyar bort s utána egy csésze braziliai kávé? ... Mi volna? ... Munkácsi Márton.



A quebeci Casavant-cég egyik legújabb gyártmányú orgonája, melyet a messze Ausztráliába készítettek rendelésre a világhírű francia-kanadai orgona-készítők.

### EGY MÁSIK HITSORSOS MINT "ELVTÁRS"

3. Füst Sándor rumi születésű 29 éves izr. vallású nőtlén magániszttviselő, Budapesten Koltz Ernő néven bujkált. Füst többszörösen büntetett előéletű a kommunista párt titkára kinek országos hatásköre volt. Az ország minden részében az összes nagyüzemeknek ő volt a legfőbb irányítója.

4. Kilián György képesti illetőségű 36 éves r.kath., nőtlén szerszámlakatos, összekötő volt mint KIMSZ titkár Sallai és az apparátus között. Főmegbízása lett volna az augusztus 1-től 6ig terjedő időközben tervezett ak-

ció kiépítése. Saját bevallása szerint az összes nagyüzemekben létre akarta hozni az augusztusi tüntető gárdát. Ez a gárda nem elegendett volna meg a hangos szóval, hanem a gyárakban szabotázsok, a gépekben rombolások és az anyagokban pusztításokat végzett volna.

Kilián György egyébként 1930 júniusától 1931 szeptemberig Moszkvában a Lenin-iskola "növényedeke" volt s mint ilyen a földalatti munkában, a tüntetések megszervezésében teljes kiképzést nyert. Egyébként Budapesten a külszin megóvása céljából egy nagy gyári üzemben volt alkalmazásban.

Kézrekerültek még: Kospor Lajos balaszegi születésű, r.kath. 36 éves szobafestő és neje, Kopus Lajosné, továbbá ennek testvére, Hock-Sírkos Lajos, 26 éves gépgyári munkás, akik az összeesküvésben résztvettek.

VEGYI LABORATORIUMBAN FOLYT AZ OKMANY-HAMISITAS

A rendőrség a kommunista titkos pártirodájában 18 különböző időközben tervezett ak-

### IZGALMAS RÉSZLETEK AZ ÓHAZAI AKASZTÁSRÓL

#### VAKLÁRMÁNAK BIZONYULT A KÜLFÖLDI TILTAKOZÁS, MIUTAN TÖBBSZÖRÖS GYILKOSOKAT VÉGEZTEK KI - MUNKÁSNÁK SZERETNÉK FELTŰNTETNI AZ ELZULÓTT BANKÁRBÓL NEMZETKÖZI A GITATORRA VEDLETT ZSIDÓFIUT

A Kanadában is meglehetősen nagy mesterséges port felvert magyarországi "munkás"-akasztásokkal kapcsolatban nem lesz érdektelen az alábbiakban kizárólag a tényekre kitérve idéznünk egy pár fejezetet a budapesti "Az Est" című napilap július végi számaiból. Készakarva vesszük át a történet leírását ezuttal szóról-szóra "Az Est"-ből és nem valamelyik kormány párti lapból, miután azt szeretnénk, hogy olvasóink pártállásvaló tekintet nélkül meggyőződhessek arról, hogy az ügyesen felfújott külföldi magyar-ellenes propaganda ezuttal bakot lött, miután egész közönséges gyilkosok feleltek régen elkövetett bűneikért a bitón.

#### LEVESESTÁNYÉR NAGYSA-GU JÉGDARAB ESETT SVÁJCBAN

Az emmentali Biglenen a legutóbbi jégzivatar alkalmával ott előfordult különös természeti tünemény nagy érdeklődést keltett. Rendkívül nagyságú jégdarab esett le, amely korongformájú volt és átmérője nagyobb volt, mint egy levelesztányér. A jégdarab mélyedést ütött a talajba és csak három nap múlva olvadt el.

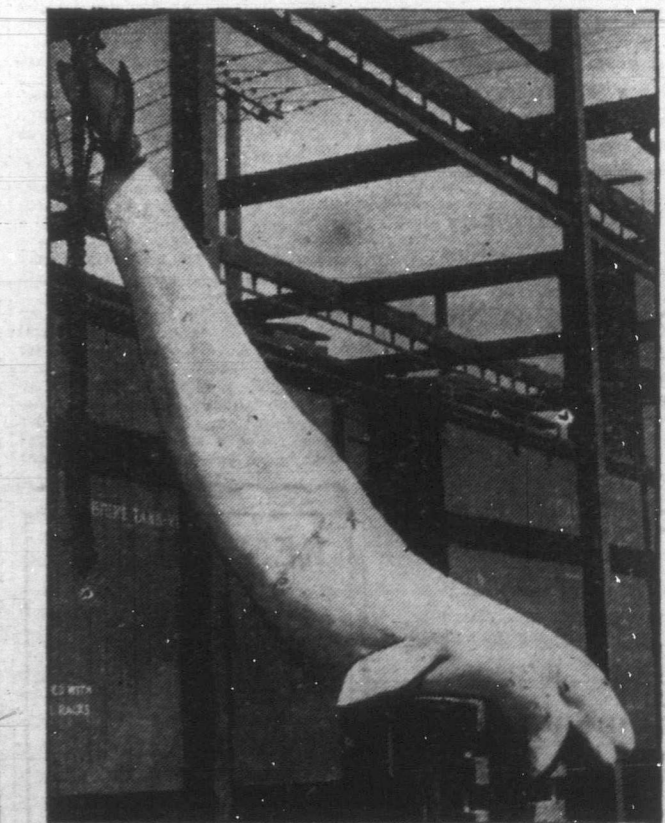
Sulya meghaladta a két fontot. Felülete érdes volt és szúrós a rátapadt jégkristályoktól. Az utána hulló többi jégsemeke egyike sem volt nagyobb diónagyságúnál.

#### MILYEN AZ ÚJ TÁNC

— Új tánc jön Amerikából. — Igazán, megint valami néger dolog? — Nem, ezuttal egy olyan jeni találta ki, aki égő szivarját véletlenül a nadrághajzsebébe dugta...

#### PAPGYILKOSSÁG TERHELTE KARIKÁS ELŐLELETÉT

2. Karikás Frigyes körösbüké nyi születésű 41 éves ref., nős, felesége nővére Andics Erzsébet nek, akit 1921 július 2-án fegyházra ítélték s aki egy év után, mint cserefogoly kikerült Oroszországba. Jelenleg is ott van. Karikás Frigyes Budapesten Gondos István hamis néven rejtőzött. Előlete: 1914 december havában orosz fogságba került, 1916-ban Taskendből Moszkvába. Bekapcsolódik az orosz nemzetközi forradalmi mozgalmakba. Ott ismerkedik meg 1918-ban Kun Bélával, Rudnyánszkyval, Vántussal, majd hazakerül és felveszi az összekötőtest a budapesti kommunista párttal. A proletárdiktatura alatt Karikás a 39. vörös brigád politikai megbízottja volt s mint ilyen Tiszolcon az elfekvő jegyzőkönyv szerint 1919 július



Fehér cápák érkeztek egyenesen a Hudson-öbölből a st.-bonifacsi Harris vágóhidra. Az egyenként 25 láb hosszú, 1.500 font súlyú hatalmas vízi szörnysztegeket Kanadában feldogozzák és a belőlük sajtolt olajat Angliába szállítják. Ha a kísérlet sikerül, úgy tömegesen szigonyozzák majd a fehér cetekeket a Hudson-öbölben, különösen miután a kisajtolás után hátramaradt testrészeket porlasztás után mint kiváló műtrágyát tudják majd Kanadában felhasználni. (A "Winnipeg Tribune" felvétele.)

**A „Kanadai Magyar Ujság” számonkint 4 centért az alábbi üzletekben kapható:**

**Montreal Que.**  
Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.  
**HARTMAN'S Stationery Store**  
133 St. Lawrence Blvd.

Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közjegyzői ügyekben forduljon  
**ALEX A. KELEN**  
1456 City Hall Ave.  
Fűszer és csomagolószet. Különlegességek  
**CHERRY D. SZABÓ**  
14 Ontario St. East.

**Hamilton, Ont.**  
Immigrant's Service Bureau  
4 Barton Street, East  
Pénzküldés, Hajójegyek, Közjegyzői ügyek. Tolmácsolás stb.

**Toronto Ont.**  
Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.  
Gramofon lemezek nagy választéka.  
**COLUMBIA MUSIC CO.**

Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közjegyzői ügyekben forduljon  
**Dr. JANOSSY & Co-hoz**  
543 Queen St. W.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.  
**UKRAINIAN BOOKSELLERS**  
195 Queen St. West.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.  
**UKRAINIAN BOOK STORE**  
399 Queen St. West

**UNITED CIGAR STORES**  
3104 Dundas Street  
Mindenféle pipa- és cigarettadobozok. Újságok, folyóiratok stb.

**Kitchener Ont.**  
Újságok — Folyóiratok, — Szivarok, pipa és cigarettadobozok.  
**S. JAROSZ**  
334 King St. West.

**Winnipeg, Man.**  
**SATURN IMPORTING CO.**  
Higgins Ave. — a CPR szállóval szemben közel a Main Streetnek. Kül- és belső újságok, folyóiratok.

**Melville Sask.**  
Minden pénteken megvehető a "Kanadai Magyar Ujság" legfrissebb példányát  
**SIPOS GYÖRGY**  
a Market-tel szemben.

**Stockholm Sask.**  
Magyar pártold a magyart. Friss grümölcs — hűtött italok — Magyar cigarettadobozok és hüvely kapható  
**BIRÓ PÉTERNÉL**

**Lethbridge Alta.**  
Magyar Othon Szálloda  
**SZÁRKA JÓZSEF**  
406 — 4th Ave. South  
Pipa és cigarettadobozok, hüvely és papír is kapható.

**Edmonton Alta.**  
Telepítési iroda — Pénzküldés — Hajójegyek — Bevándorlási ügyek  
**LUKÁCS LAJOS**  
10515—90th St.

**TERJESSZE HONFITÁRSAI KÖREBEN KANADA LEGNAGYOBB, LEGELTERJEDTEBB HETILAPJÁT A "KANADAI MAGYAR UJSÁGOT"**

**MAGYARORSZÁGBA Negyedszázados jubileumot ül a winniepegi Szent István Egylet**

New Yorkból Brémán át a világ leggyorsabb hajóin  
**BREMEN EUROPA**  
KOLON GYORSVONAT indul a bremenhaveni kikötőből, amely a legkényelmesebb utazást biztosítja Budapestig.  
Felvilágosítást nyújt a helyi újságok, vagy  
**654 Main St. WINNIPEG NORTH GERMAN LLOYD**

Tel.: HA 3420  
**J. SCHRÉTER RUHA ÉS CIPŐ ÜZLETE**  
Figyelmes kiszolgálás! JELSZAVUNK: KICSÍ HÁSZON, NAGY FORGALOM!  
30 ONTARIO ST. EAST MONTREAL, Que.

**Magyar Patika KELETKANADÁBAN**  
**I. ROTHBART**  
594 Dundas Street West. TORONTO, Ont.  
Postal megrendeléseket pontosan szállítunk. — Felvilágosítást díjtalanul adunk.

"Globus" házasságközvetítő iroda  
Hölgyek! Ha férjhezmenni óhajtának, teljesen bizalmas felvilágosítással szolgál a "Globus" iroda, 382 Bathurst St. Toronto, Ont. Irjon még ma és mellékeljen egy 5 centes választékepet.

**EBED ELKÉSZÍTÉSE 20 PERC ALATT!**

XVIII. Lajos tréfás kérdéssel fordult egy napon az egyik udvari emberehez:  
— Gróf ur, szereti a zöldbabot?  
— Sire — felelt a gróf. — nekem teljesen mindegy, hogy mit eszem.  
— Ebben nincs igaz, kedves grófom. — felelte a király — éppen úgy kell tőredniek az, amit megesszünk mint ahogy vizsgálunk arra, amit mondanak.  
A király megjegyzése szellemes és találó, mert a jóízű étel a mindennapi élet kedves örömei közé tartozik. Sokszor fáradtan és kedvetlenül tőrünk haza munkánkból, néha még éhséget sem érzünk, gondoljunk annyira elfoglaltak. De a jól elkészített étel kellemes illata étvágyat gerjeszt, ezért megelégedünk egyidőre gondjainkról és az izletes ebédet jókedvűen fogyasztjuk el. Sajnos, manapság a régi főzőiskola tudomány a csodót mond mert a háziasszony is kegyet keres, ezért a főzésre alig jut ideje. Könyvünk ebből a bajból a ma fárdatatlan, sokoldalú asszonyt kíségtli, mert 100 olyan kipróbált recept közül válogathat, amelyek szerint az ebéd 20 perc alatt kész. Azonban nemcsak a hétköznapi gondoktól szabadít meg bennünket ez a kis könyv, hanem igen jó tanácsokat ad akkor is, ha vendéget hívunk vagy ünnepet ülünk.

Receptjeinket a francia konyha szerint állítottuk össze, ezért a legtöbb étel olajjal vagy vajjal készül. Nálunk azonban sokan inkább magyarosan, csinosasírral főznek. Ez a körülmény ne zavarjon bennünket, használjunk olaj vagy vaj helyett nyu godtan zsírt, az ételnek így is jól sikerülnek.  
Ezideig megjelentek:  
100 sütemény, torta és desszert. 100 mód a grümölcs elkészítésére. 100 francia tojás étel. 100 recept a burgonya elkészítésére. 100 vegyes főzőkönyv. 100 recept. 100 recept a kávé készítésére. 100 recept a kávé készítésére. 100 recept a kávé készítésére.  
Kérje nagy képes árjegyzékem könyv, zenéit és mindenféle hazai cikkekéről. A. Wiesinger Mail order háza. — 473 West 158 Street New York, N.Y. — Mivel az Egyesült Államok postahivatala Kanadába utazóknak nem szállít, kérem az összegzet 25 cent szállítási költséggel együtt előre beküldeni. (Hirdetés)

**REMINGTON**  
Kapható kis költségűen minden Modern kivánásnak teljesen megfelel.  
**REMINGTON Typewriters Ltd.**  
220 Bannatone Ave. Winnipeg.  
Kötelezettség nélkül kérek részletes felvilágosítást a Remington Portable írógépről és a havi fizetési feltételeiről.  
Név .....  
Lakás .....

Kanada egyik legrégebbi magyar társadalmi alakulata, a winniepegi Szent István Király R.K. Magyar Betegsegélyző Egylet emlékeztetés fordulóhoz ért, amennyiben jövő vasárnap ünnepi fennállásának 25 éves jubileumát. A változó körülményeknek megfelelően, hol több, hol kevesebb sikerrel, de mindig dicséretreméltó kintartással fejlesztették az egylet tagjai a szerény keretek között meginduló tömörülést, mely ma kétségkívül a legtöbb vagyonnal rendelkező társadalmi szerv egész Magyarországon.

Hosszu oldalakat lehetne írni ennek az érdemes pionírgyűttesnek az alapító munkájáról és a háborús évek meghegortatásairól. Az egylet két alapító-tagja, özv. Bencsics István és Jálcs András színes események elmondásával elevenítették fel emlékeiket, melyekből az alábbiakban sorolunk fel néhányat, hogy ezáltal is adózunk a "régi jó világ"-ban kanadai röggön járó magyar pionírok szemlének.

Pontosan július 16.-án alakult a Szent István róm. kath. hitközség Winnipegben, 25 évvel ezelőtt, azaz 1907-ben. Múltán azonban az egyházi élet magyar pap hiányában nem volt folytatónak mondható, viszont a tagok mindenképpen a szorosabb tömörülés mellett foglaltak állást, így történt azután, hogy a hitközséggel egy időben alakult betegsegélyző maradt az idők folyamán a hangsúly.

A mindvégig vallásos alapon működő egyesület nem mulasztotta el azonban azt a kevés alkalmat, amidőn magyar lelkipásztorok utaztak keresztül Winnipegben, hogy legalább egy missiót tartassanak s azon valóban testületileg meg is jelentek a Szent István egylet tagjai.

Az egylet vallásos szelleméről tanusodik az a missziós kerest is, melyet 1926 husvétján köruton levő jézustársasági alya hagyott emléküi és ma is az egyleti ház falát díszíti. Így például óriási lelkesedéssel fogadták 1907-ben Vay Péter flumel érseket, aki tulajdonképpen a hitközséget az egylettel együtt megalapította. Erdekesség kedvéért megjegyezzük, hogy Vay érsek csupán véletlenül akadt a winniepegi magyar katholicusokra. Tulajdonképpen Kiná ba utazott s a St. Boniface College-ban hallván honfitársaink hírért, felhasználta az alkalmat és úgyszólván minden szabad idejét velük töltötte.

Az egylet első elnöke Oroskó-vits János volt, aki most a Hnausa és Riverton között megtelepedett magyarok egyik érdemes vezető-embere. Még ugyanazon évben sikerült a Szt. István hitközség élére Father Woodcuttert megnyerni, akit a legtöbb nyugatkanadai katolicus telepen ma is szeretettel emlegetnek a magyarok. A szép reményekkel nekiindult magyar életnek azonban bucsuzatót fu vott az 1908-ik esztendő s körülbelül ugyanolyan körülmények között csapott le Kanadára a gazdasági válság, mint manapság, csakhogy nem ennyire általánosságban. Mindenesetre az egyleti élet megszervezte a rossz világot s alig maradt a tagok közül hirmondónak valaki.

1909-ben azután Lang Pál elnöksége alatt újraszervezték az egyletet s a fent már említett alapítótagokon kívül Kozogó-vitsné, Póllák Teréz, Kácsics József, Kiss András, Markos István, Németh Gyula, az egykori "Winniepegi Magyarság" című hetilap szerkesztője és néhai Verhás Károly voltak a második megalapítók zászlóvivői. Et től fogva az egylet léte állandó fejlődést mutat egészen a világháboru kitöréséig, amidőn

csak mintegy tizen maradtak együtt a tagok közül.  
Kétségtelen, hogy a nemzetiségre hátrányos háborús évek után a bevándorlás adott ismét nagyobb lökést a Szent István egylet fejlődésének. 1923-ban óriási méretekben kezdődött meg a fejlődés, úgyhogy a 40 tagos 1923-ban már a saját háza mellé több ezer dollárra rugó készpénzvagyonra is volt az egyletnek. Még védőszentje, Szent István király képét is megfestette az egy let s ez az értékes munka jelenleg az Immaculata Conception templomban elhelyezve várja, hogy egy szép napon a magyar templom oltára felett hirdesse a jubileumot ülő magyarok hitét.

Augustus 21-ikén, jövő vasárnap a winniepegi Szt. István Kir. Első Magy. Betegsegélyző Egylet 25 éves fennállása emlékére jubileumi szentmisén kéri.

**Evangelikus templomavatás Windsoron**

Július hó 3-án három ünnepi istentisztelet keretében avatták fel új templomukat, iskolájukat és a lelkészlakot Windsor ev. magyarjai. A templomavatási szertartást Reblé János kanadai ev. püspök végezte. Az ünnepi magyar szentbeszédet Ruza István oberlini, az angol beszédet Dr. Tappert Ernő new yorki és a német beszédet Maas János detroiti lelkész tartották. Saarinen János, a kanadai finn egyházak szuperintendentese a finn egyház nevében tolmácsolta a hit- és fajrokonai üdvözlését.

Papp János László helyi lelkész a magyar istentisztelet keretében a következő gyermekeket konfirmálta meg: Kirst Rózsa, Kirst Klára és Pohánka Vilmos. Érdekessé megjegyeznünk, hogy ezen gyermekek az evangélikus magyar iskolában tanultak meg magyarul és a konfirmációra már magyar nyelven készültek. A délutáni angol istentisztelet keretében a helyi lelkész a kereszttség szent ségében részesítette Meir Harold Graham East-Windsor főügyésznek Jerrold nevű kislfiát A keresztstülőt tisztelettel J. McPhail, Dr. Gardiner és Helen McPhail töltötték be.

**FELHÍVÁS**

Felkérem az aiant felsoroltakat hogy saját érdekében a jelenlegi címliket az aullott főkonzultással mielőbb közöljék:

Stier János, Balassagyarmat, Stratton. Nagy János Nyirbaktá Montreal. Nagy István Nyirbaktá Montreal. Illés István Bodroghalás Torontó. Fazekas Pálné Tiszavide Port Colborne, Papp Lajos Gelse Windsor. Illés István Bodroghalás Torontó. Románecz Ferenc Németúj-falu Fraserdale. Béres János Szendrő Rothwell Minto. Ballácsák György Nyiradony Torontó, Scheck Lajos Tés Windsor. Szász Mihály Nyirbéltek Windsor. Balog Imre Tiszalök Hamilton. Kiss János Miskolc Montreal. Ifj. Singer József Elek Montreal. Csontó Jánosné Kisvárdá Montreal. Semperger János Kercesend Windsor. Ifj. Rubi András és neje Mátészalka, Welland, Szarka Bertalan, Edeleny Gold Mines Lake. Schön Henrik Bonyhád Montreal. Tóth András Montreal. Tóth Elek Kisvárdá Hamilton. Sztanko Márton Békéscsaba, Delhi. Borics Tamás András Pétervársára Windsor. Pákal József Szil Montreal. Kulcsár Mihály Nyiradony Torontó. Horuczi János Ipolytarnóc Montreal. Tóth András Montreal. Demeter Miklós Edeleny Welland. Gatti Józsefné Gara Kitchener.

vesz részt délelött 10 órakor a Jarvis Avenue 139 szám alatti kápinában, a rendes istentiszteleti helyen. Mice után felolvassák a jubileumi emlékiratot, Schebeck J. István konzul pedig ünnövi beszédet tart és a "Petöfi Dalkör" régi magyar énekeket ad elő.

Ugyanazon délután 3 órakor az elmwoodi téglagyár mögött, a Szent István Igeiben nagyszabásu pikniket rendez az egylet vezetősége. A piknikhez a 44-es villamossal lehet kimeneni, a végállomáson a Talbot autóbuszra átszállva a Kent St. sarkán leszállni, honnan a Szt. István Igeit már nincs messze. A "Petöfi Dalkör" közreműködésén kívül jó műsorral gondoskodott a rendezőség s a sima dobogón lejtő táncosoknak Kovács közkedvelt zenekara fogja huzni a talp alá valót. A jóvedelmet a reliefet nem élvező szegény magyarok gyermekeinek felségélyezésére juttatja az egylet és éppen ezért minden winniepegi magyar megjelenésére kért.

Mindhárom istentisztelet keretében az evangélikus vegyeskar, férfi- és nőfkar Freund Péter karnagy kitünő vezetésével egyházi énekeket adott elő nagy felkészültséggel. A délutáni istentisztelet keretében szerepelt egy énekszámval a helybeli szentháromság angol ev. egyház énekkara és Mrs. Craig egy szólóénekeskel, mely utóbbit a walkervillei Szent György anglikán egyház kitünő karmestere kísért az orgonán.

Az esti bankett ádomásmestere Pratinger Ferenc szerkesztő volt, ki nagy hozzáértéssel mutatta be a bankett különböző szónokait. A finn és német lelkész kivételével a vendéglelkészek és a különböző egyesületek és egyházak világi delegátusai adták át üdvözlőleveleket és adományait. Az ünnepi bankettet a helyi lelkész angol és magyar nyelvű beszéde végül imája rekesztette be.

Az ünneplő gyülekezetet többek között a magyaroni evangélikus egyház és Dr. Winter Károly montreali főkonzultá táviratilag üdvözölték.

Simai István Bodrogsadány Sárospatak. Ifj. Szalóci Bertalan Miskolc, Hamilton. Bokos Elemér Jenő Egerecheli Montreal. Jakabffy Ferenc Zalaszentjakob Welland. Urbanovics Lajos Sátoraljuhelyi Torontó. Farkas Balázs Göge Torontó. Hollo Balázs Sajószentpéter Hamilton. Kmetty Adámné Hamilton. Hauszkecht János Szekszárd, Nagara Falls. Danku József Nyirégyháza Niagara Falls. Frinid György Montreal. Stelnitz János Zirc Grove Alta. Montreal. Naár Antal Hercegut Sárospatak. Pataki József Nyirégyháza Montreal. Ifj. Bottyán Gábor Vámosmikola Aurora. Melczinger Péter Devescer Torontó. 33-35  
Montreali m. kir. főkonzultás  
909 Castle Blög.  
MONTREAL, Que.

**KONZULI KERESTETÉS**  
Az aiant felsoroltakat vagy akik nevezettek felül felvilágosítást tudnának adni felkértek, hogy személyesen, vagy írásban jelentkezzenek a chicagói m. kir. konzultusnál (Royal Hungarian Consulate) Suite 1906, 201 North Wells St. Chicago, Illinois.  
Filip István Felpéc Győr vm. Minneapolis Minn. Fritz János Soroksár Chicago, Ill. Baccioco S. J.-né szül. Kilmcsák Rózsa, Chicago, Ill. Saskó Márton Nyitra, Chicago, Ill. 33-5

**OSHAWA, Ont.**  
Séczel Imre honfitársunkat az elmúlt héten egy szép kis leány-gyermekkel örvendeztetve meg kedves neje, és mult vasárnap tartották mg a keresztstülöt. A keresztstülön a keresztstülökön kívül számos jóbarát maradt együtt kivilagos virratig a legjobb hangulatonban. Keresztstülök voltak: Szeresz Imre és neje, Karmay K. István és neje. A kisbaba a keresztstülben a Sárkika és Aranka nevet kapta.  
Sokáig éljen az újszülött!  
S. K. Karmay.

**COLUMBIA GRAMOFON LEMEZEK**

SZIGETI JÓZSEF GÖDÖS HEGEDŐJÉN hangzik fel több szebb-nél-szebb népdal a "Columbia" azon legújabb lemezén, melyet a "Kanadai Magyar Ujság" több száz olvasójának módjában volt már élvezni. Ön is eljátszhatja magának ezt a csodaszép lemezt, mely most került a kanadai piacra.  
50318D—Hungarian Folk Tunes — hegedűn játsza Szigeti József  
EZENKIVUL AJANLJUK MEG A KÖVETKEZŐ UJDONSÁGOKAT:  
10256F—Csárdás-egyveleg I-II rész Berkes Béla és cigányzenekara  
10257F—Három bokor saláta, Van aki bevalija Dobri szakszófon zenekar  
10258F—De jó volna mindent elfeledni  
10259F—Mit usog a fehér ákác Meszse, meszse ...  
Banda Marci és cigányzenekara  
A FENTI GRAMOFONLEMEZEK KAPHATÓK:  
WINNIPEG, Man. Danubia 645 Main St. Room 108.  
EDMONTON, Alta. Ukrainian Book Store 10346—101st St. — National Book & Music Store 9918 Jasper Ave.  
REGINA, Sask. National Musical Supply Co. 1708 Ross Street.  
LETHBRIDGE, Alta. Joe Szarka 400—4th Ave.  
CALGARY, Alta. Ukrainian Book Store 8th Ave.  
HAMILTON, Ont. National Music Store 246 James Street North.  
DRUMHELLER, Alta. Defores Music House  
TORONTO, Ont. — Columbia Music Store, 325 Queen St. W.



**EZ A HIRE SOLAJ KEVESEBBE KERÜL**

Mazola jobb ízű s gazdaságosabb, mint az olajta olaja. Használható sültébe, ízesítébe és saláták olajának a legjobb.  
The Canada Strach Co Ltd Montreal  
**MAZOLA**  
A PURE SALAD AND COOKING OIL

**MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTEK BUDAPEST**

Minden második sorsjegy nyer! — Sorsjegy nélkül nincs nyeresemny!  
Az állam legszigorubb ellenőrzése alatt  
42.000 nyeresemny cca. 8.000.000 arany Pengő cca. \$1,600.000  
kerül, egy sorsjáték alatt készpénzben kifizetésére.  
Egyetlen sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető arany Pengő 500.000 — vagyis \$100.000  
vagy a következő nyeresemnyek egyike: arany Pengő 200.000, 200 000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25. ezer — stb. stb.  
A következő sorsjáték f. év októbertől márciusig tart és 5 húzástól áll, havonta egy-egy húzás. — Az 1. osztály húzás már 1932 október 20. és 22-én lesz.  
¼ (fél) sorsjegy \$2.40 — Pengő 12.  
1 (egész) sorsjegy \$4.80 — Pengő 24  
2 (egész) sorsjegy \$9.60 — Pengő 48  
Minden további egész sorsjegy \$4.80 vagyis Pengő 24  
A sorsjegy ára a megrendéssel együtt küldendő ajánlott levélben dollárban vagy Pengőben, a cenzeteket folyéyben is elfogadom. Bank után, vagy Money Orderen is fizethető.  
Minden rendelésem megküldöm az eredeti sorsjegyet és a hivatalos játéktervet, valamint díjmentesen mellékelem a "Sorskönyve" című füzetet, a húzás után pedig megküldöm a hivatalos nyeresemnyjegyzéket  
**H. SZIRMAI**  
VI. Teréz körút 19. Budapest-Hungary  
Senki sem mondhatja magáról, hogy nincs szerencséje, míg azt nem próbálja!

# Robin Hood FLOUR

JÓIZU A ROBIN HOOD LISZTBŐL KÉSZÜLT SÜTEMÉNY



## Háziorvosunk Levelesládája

Lapunknak sikerült Dr. Biró Károly háziorvosát meggyőznie arról, hogy...  
Háziorvosunk Levelesládája

*Biró Károly*

Ezúton is felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biró csak teljes névelési és pontos címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki tetszése szerinti jelölt adhat még székülvő, ha még nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

### A víz szerepe a testápolásban.

Testünk tisztaságának és egészségességének egyik legfontosabb tényezője a víz. A víz a bőrön levő zsirokat, sókat, szennyező anyagokat feloldja és eltávolítja...  
A víznek bőrtisztító hatása mellett a hűmérséklet révén nagy befolyása van a bőr vércirkulációjára és anyagcseréjére is.

A hideg víznek rövid ideig tartó alkalmazása tehát alkalmas a bőr vércirkulációjának az élénkítésére. Tulságba vinni, vagy gyenge szervezettel egyéneknek használni azonban nem szabad, mert ilyen esetekben a kivánt hatás elmarad és a bőr hámlása marad, a jóleső felmelegedés helyett borzongás támad a bőr testszerte elhalványul, kezek, lábak, ajkak szederjessé válnak.

A hideg víznek kiváló edző hatása van. Gyenge, elpuhult emberek fázékonyak, a hideget rosszul tűrik, kezük, lábuk könnyen megfagy és ők az első áldozatai a tavaszi, őszi meg-

hüléses betegségeknek. Ilyeneknél a hidegvízes fürdők, ha néhány percig tartanak, a melegség érzése nem követi, azért, mert bőr ereik a hideg hatására összehúzódnak ugyan, de utána ki nem tágulnak. Óvatos hideg vízes lemosásokkal, majd fürdővel azonban ilyen esetekben is sikert lehet elérni és a bőr edzésével sok más betegségnek az elejét vehetjük.

A meleg víz hatására a vérerek azonnal kitágulnak, a bőrben élénk áramlás indul meg, erős verejték kiválasztással egyidejűleg. Ennek haszna abban van, hogy a mirigy nyílásokat megszabadítja az abban felgyülemlt idegen anyagoktól, melyben nem kis számban betegség okozó csírák is vannak. Edző hatása a meleg fürdőknél nincs, csupán tisztálkodási és néha gyógyszerpontból van jelentőségük.

V.P.M. Az említett bajt a szülés alatt kapta azt csak operálással lehet meggyógyítani. A műtét nem veszélyes, de kórházban végezhető csak el. Bár mely gyakorlatot sebészre rábiztatja magát.

I.S.L. A könnytömlőnek az idült gyulladásos kezelés céljából szemesorvos kezébe való. Lehet, hogy a könnycsatorna tájékozottságával is sikert lehet elérni, ha nem, akkor a tömlő kioperálására kerül a sor. Az aránylag kis műtéttől nem kell félnie.

T.J.K. A végbélből történő vérzést nem ajánlatos egyedül kezelnie. Lehet, hogy aranyere van, de lehetséges, hogy valami más az oka a vérzésnek. Ilyen lehet pl. egy daganat is, amit korán kell felismerni és operáltatni, mert a várakozással könnyen elmulaszthatja a gyógyulásra legalkalmasabb időt. Az aranyér nem szokott

meggyógyulni kenőcsös kezelésre. A sok vérvesztés elgyöngyíti és az öngyógyítás nem viszi közelebb céljához a teljes gyógyuláshoz.

## JAVITANAK A POOL-SZERZŐDÉSEN

Gabonatermelő olvasóink bizonyára örömmel veszik tudomásul, hogy a nyugatkanadai poolok még az őz folyamán lényegesen változtattak a foglalkozási körökön, mely bizony sok esetben nem éppen a termelők előnyére szolgált. Mint beavartott forrásból értesülünk, november folyamán Reginában vagy Saskatoonban gyűlésre jönnek össze a pool farmer-delegátusai, akik aztán véglegesen meg fogják határozni az új pool-szerződés pontjait.

A pool különben mintegy 100 millió bushel kezelésére és átvételére számít az ősszel, miután nemcsak pooltagok, hanem a napi tőzsdén értékesítő termelők is ugyanazokat az előnyöket élvezik a pool-elevátorokban. A pool balszerződése miatt elkeveredett termelők bizalma is lassan-lassan visszatér, amennyiben az 1931-32-es buza átlagáraként több mint 57 centet fizetett a pool, No. 1. Northern, Fort William alapon, melyből már az ősszel kezelési díjat leszámtították.

Egyedül a Saskatchewan pool egy és egyenesmillió dollárt vett be a múlt idejében, noha legalacsonyabbak voltak a kezelési díjai. Érdemes lesz megfelemlíteni, hogy a 15 millió kötelezettségekkel szemben, a saskatchewanai pool vagyonra meghaladja a 24 millió dollárt.

## KÉT EMBERT AGYONÜTÖTT A VILLÁM

Quebec városának keleti határában nagyszabású égihábró dühöngött, mely nemcsak a termet és állatokat, hanem emberi életben is kárt tett. Egy öregasszonyt éppen akkor ültött agyon a siető villám, mielőtt fiatal unokáinak látogatására indult, egy francia farmert pedig a gazdasági udvarban sújtott halálra a tüzes istennő.

## HÁROM HALOTT, 18 SEBESÜLT

Egy eper-szedőkől álló társaságot szállított New Brunswick Tracy városába egy teherautó, amikor a Routh melletti vasúti átjárónál a túlságosan megrakott gépkocsi felborult. Három fiatal munkás holtna maradt a szerencsétlenség helyén, míg a teherautó utasai sikerrel tudták megoldani.

## SENYT ISTVÁN NAPI VERESKÖTE TÖNKET A KANADAI MAGYAR PÓTKÉ

Többeségnek levélen kifejezésre jutott óhajára majd csak az aratási munkálatok befejezése után jelenthetjük meg, időközben módot adván minden költőnek arra, hogy a hozzájuk beküldött versek megjelenése ellenében közzétételüknek eleget tehessenek.

## Emeljük a termény-árakat!

EGY MAGYAR DIPLOMATA ÉS SZERÜ TANÁCSA A VALSAG MECSZÜNTÉSÉRE — A BUZA ÁRFOLYAMÁNK EMELKEDÉSÉVEL MECSZÜNNÉK A MUNKANÉLKÜLISÉG

Most, hogy az ottawai gazdasági konferencia szakértői elhatározták, hogy a kanadai dollár sorsáról és vagy állandó árfolyamot kell megállapítani, vagy pedig az angol Pound Sterlinghez kell süllyeszteni a kanadai dollár értékét, ismét előtérbe kerül Hevesy Pál, Magyarország spanyolországi követének és felfegyverzési delegátusának azon terveze, melyet július 28-iki számunk angol cikke keretében teljes egészében közöltünk. Múltan azonban általános érdeklődés mutatkozik az óriási horderejű kérdés iránt, ezáltal magyarban is ismertetjük Hevesy megoldásának sarkalatos pontjait.

Aból az elvből indul ki a magyar diplomata, hogy amint a buza árat az egész világon magasabb színvonalra emelnék, ugyanakkor önmagától emelkednek a többi termény ára. Ennek következtében visszatérne a termelők vásárlóképesége s ismét megindulhatnának a gyárak, rengeteg munkás kapna magasabb fizetéssel alkalmazást ugy a vidéken, mint az ipari központokban: tehát mindjárt csökkenne a munkanélküliség.

A kivánt áremelés mellett döntötték a londoni "Canada House" tanácstermében összegyűlt közigazdászok, akik a következő államokat képviselték: Argentína, Ausztrália, Bulgária, India, Jugoszlávia, Kanada, Lengyelország, Magyarország, Oroszország és Rumánia. Az Egyesült Államok szintén képviseltette magát ezen a gazdasági konferencián, azonban kiderült, hogy határozottan ellenzi a "villám-pool" megalakítását egy magasabbra szabott áralapon, miután az amerikai törvényhozás nem egyezhetik bele a szabad-kereskedelem ilyen megbélygozásába.

Azóta természetesen az Egyesült Államok nem vette ilyen komolyan ezt az elvét, melyhez annakidején oly görösen ragaszkodott és ezzel megakadályozta a többi termelő állam boldogulását is. Az amerikai "Grain Marketing Board" ugyanis százezer dollárt vesztetett el az adófizetők pénzéből a buza árfolyamának mesterséges feljuttatására — de maradandó eredmény nélkül. Ezért sürgelt Hevesy követ, hogy újra hívják össze a nemzetközi konferenciát, mely ezt a kérdést az összes érdekelt termelő államok részvételével bizonyára nagyobb sikerrel tudná megoldani.

Teljes leplezetlenségében hívja ezúttal tetemre a magyar diplomata a követítő kereskedelmű kinövésit, amit Kanadában "middleman's profit" néven is oly sokat emlegetnek. Hevesy ugyanis megállapítja, hogy míg 1928 óta egyharmadára csökkent egy buza, mint általában a többi mezőgazdasági termény ára, sem a kenyér, sem pedig az iparcikkek ára nem esett ennek arányában. És noha a nyereségek árának csekély emelkedését is megszokta ez a piac, a kormányoknak módjában állana megfelelő intézkedésekkel emelni a termények értékét, viszont szigorúan ellenőrizni az iparcikkek árfolyamát, hogy azok semmiképpen se emelkedhessenek az 1928-as színvonal fölé.

A leghatározottabban elítéli Hevesy követ bármilyen termelési árnyalatot célzattal való elpusztítását. Szerinte a nemzetközi Vörös Kereszt mozgalomnak kellene juttatni a fő árakat, hogy azután olyan országokban osztanák ki a nyomorgók között, ahol még évtizedekig sem fog helyreállni a lakosság vásárlóképesége. "Gyors cselekvés lenne a lényege a dolognak. A homokóra szeméi nem adnak időt a további halogatásra!" — Ezekkel a szavakkal fejezi be Hevesy követe cikkét, mely a "Kanadai Magyar Ujság"-on kívül a montreali "The Gazette" és "La Presse", továbbá a "The Winnipeg Tribune" és több nagy kanadai lap hasábjain hirdette a magyar élniakarást.

## Magyar filmet mutat be Esterházy

Saskatchewan és egész Kanada legnépesebb magyar telepén, a Kaposvár, Stockholm közötti központilag elhelyezkedő Esterházy városában július 8-án szombaton, augusztus 20-án este 8 órákor a helyi mozgószínházban mutatják be a "Kanadai Magyar Ujság" sajtófilmjét. Tekintettel arra, hogy a "Canadian National Council of Education" védnöksége alatt bemutatott filmet minden magyar és magyarbarát ember teljesen díjtalanul megtekintheti, ezúton is felszólítjuk az érdeklődő környékbeli magyarokat, hogy lehetőségük minél tömegesebben jelenjenek meg és hozzák magukkal a magyar kérdések iránt érdeklődő kanadaiakat is.

## ELITELTEK A MAGYART BICSKAZÓ UKRÁNT

Yorkton saskatchewanai város törvényessége — mint a "Canadian Press" hírszolgálati irodától értesülünk — három hónapi börtönbüntetésre ítélte Dobka Vilmosot, aki a Willowbrook kerületben még június 28-án összezsúrkolta Benkő Mihályt.

A vereségek egy táncmulatság utáni részegeskedés alkalmával történt és Dobka egy óvatlan pillanatban elő rántotta bicskáját és súlyos sebeket ejtett a védtelen Benkő mellén.

## TITKOS Betegsége

egyike a legveszedelmesebb bajoknak. Ragályos, könnyen megkaphatók ártatlanok is. Ha elhanyagolja, meglehetősen súlyos következményekkel járhat. Kijelölje még magát és családját az ARCARÁ VAN IRVA betegség. Meglátásuk az emberben. Nem lehet az ellítéskor. Ne szenvedjen. Sok ezer esetben sikerrel alkalmazták a Dr. Bolgár TRIPPOLO pálcát és SANC TIN kapszulát. Használatát végtelem egyszerű és nem zavarja munkáját. E két szer együtt rendelés 50-ke kerül. Kijelölje be az ordert, írja meg pontos címét és ezt a jelet: XXX és az orvosokat pontos utasítással megkapja.

## Rögtön Szépit

mert eltűnt azonnal a ráncot, pattanást, szeplőt, foltot az arcból a világhírű

## Dr. BOLGÁR-féle LILIOM ARCSZÉPÍTŐ KENŐCS és SZAPPAN

Minden jobb férfi és nő naponta használja, dicseri és ajánlja. Nem mérges, nem csíp, nem tapadós, nem erős az illata. Hőfehér és hársóny simára teszi a bőrt. E két szer együtt 1 dollár.



A BETEG NŐ MAR SOK BOLDOG CSA LADI ELET FELBOMLÁSÁNAK VOLT AZ OKOZÓJA. Pedig a nő bajok ellen van hatékony orvosság, melynek használatára minden szenvedő nőnek adnia viasz egészségét s nyugalmát. Használja a Dr. Bolgár-féle FLORIN szert és a Dr. Bolgár-féle MEHGOLYÓT, mely szerek hatása a legjobbat bizonyult. A készlet ára \$3.25.

BÖRKIÜTÉS és VISZKETECSÉG ellen: Naphtin kenőcs, Naphtin szappan és JODKALIS VÉRTISZTÍTÓ. E három szer együtt \$2.50. ARANYÉR. Viszkető és vérző: Végbélpok, Végbélenács és Szervezet só a legjobb E három szer együtt \$3.25. NŐI BAJT (késő vagy elmaradt) elősegítő GOLD CROSS PIRULA \$5.00 — dupla erős \$7.50 és \$10.00.



Aki pántlikagiliszttól szenved, ne kintossa magát tovább, hanem vegye a VÖRÖS KERESZT PANTLIKA GILISZTAHATJÓ SZERT. Ez az egyetlen szer, amely fájdalom és vesztés nélkül biztosan kijelölje a pántlikagiliszttől. Ha nincs giliszta, a szer nem ártalmas. A zaland-féreg, vagyis a pántlikagiliszttől igen sokan szenvednek, anélkül, hogy tudnák, hogy a förtelmes állat okozója kintájának. Akik ettől szenvednek, sápadtak, szemük kékgyűrűs, beesett nyelvi sárgás lerakódással van tele és étvágjuk rossz, majd meg igen is móhon esznek, ájulás, fejfájás és szédülés nem ritka jelenség. Sokszor nagy nyomás és fájalmak érezhetők a belekben, majd meg mintha valami csomós teljára a gyomorból és a torokt fojtogatná. Olykor levegőt és ételintásig is jelentkezik — E szer ára használati utasítással együtt \$3.50. Dupla erős adag \$5.00

ELGYENGÜLT FERFI EREJÉT VISSZANYERI A VIRO tabletták használatával. VIRO a ptyhüdt, kiélt, ellenkadt szervezetbe új életet önt. Egy doboz \$3.50. Teljes készlet 3 doboz \$10.00.

ISZÁKOSSÁG ELLEN KIPRÓBÁLT SZER A ANTIBETIN Szín, szag és íztelen. Titkokban is beadható. Leszoktatja az ivásból és vissza szerzi a család nyugalmát. Egy üveg \$2.- Egy teljes készlet 3 üveg \$5.00.

Minden bajával forduljon bizalommal hozzánk.

Vörös Kereszt Patika 890 Buckeye Fd. CLEVELAND, O.

Küldhet kanadai papírpénzt Teljes értékben elfogadjuk.

## MACDONALD'S Fine Cut

A LEGJOBB DOHÁNY AZOK RÉSZÉRE AKIK MAGUK, SODORJÁK CIGARETTÁIKAT

Minden csomag dohánnyal ZIG-ZAG CIGARETTAPAPIRT INGYEN ADUNK



Kanada legjobb cigarettadohánya

"HAZADNAK  
RENDJÉTLENUL  
LEGY HIVE, OH MAGYAR!"



# MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG  
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI  
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSONKAMAGYARORSZÁG  
NEM ORSZÁG, EGÉSZ  
MAGYARORSZÁG  
MENNYSZÁG!"



## GAZDAGONDOK ODAHAZA

Hosszu hónapok telnek el az őszi vetés, és a gabona betakarítása és értékesítése között, és ezalatt a gazda ki nem jön a gondból, izgalmából. Ha már a téli fagyot szerencsésen elkerülte a vetés, akkor még mindig ezer veszély fenyegeti. Legyen elég eső, ne legyen túlságosan sok, legyen a vetés sűrű, de azért a szemképződés megfelelő és az is baj, ha a szalmája nem sikerül. És ha megéri, ha eleget ázott és se rozsdás, se más élősdi el nem pusztította, akkor a jég ellen óvjon Isten és ha végre betakarították, akkor legyen vevő, legyen megfelelő ára a gabonának.

Az idén már ősszel kezdődött a gond, hogy mi lesz a gabona értékesítésével. Amerre a gazda néz: elzárt vámországok. Ma minden ország igyekszik mezőgazdaságát fejleszteni, például Ausztria nagy költséggel és fáradsággal termel erre minden tekintetben alkalmatlan területen búzát, mert senki se felejtette el a háborús nélkülözést, senki se akar teljesen a szomszédokra, teljesen behozatalra szorítani. A tengerentúl is árasztja a gabonát, ma már igazán nem lehet abban bízni, hogy a jó búzáknak, akár a világhírű tiszavidékieknek is feltétlenül lesz vevője.

Hónapok óta folytat tárgyalások, hogy hova tudunk gabonát kivinni. A gazdáik, kereskedők, a földművelésügyi miniszterium szervez, mindenki azon fáradozott, hogy a magyar gabonának piacot szerezzenek. Egyre másra jelentek meg a megnyugtató közlemények a lapokban, hogy Franciaország vesz magyar búzát, Svájc is érdeklődik, Olaszország is fogyasztónk lesz, Ausztria mindig vásárolja a magyar agrárterményeknek, úgyhogy mindenki reménykedett, hogy az idén nem lesz baj a buza, meg a többi gabonanemű értékesítésével.

Különösen azert bizakodhattak a magyar gazda és kereskedő, mert egyre-másra jöttek a hírek, hogy egyik legnagyobb kivitel-állam, Jugoszlávia, ahova most a gabona Kánán, a Bácska és Bánát tartozik: nem hogy nem vihet ki, hanem az idén behozatalra szorult. A jugoszlávok ugyan ezt tagadták és legfeljebb annyit ismertek be, hogy nagyon kis mennyiség az, ami kivitelre kerül, de már ez is erősen növekedne a magyar buza iránti keres-

letet a behozatalra szoruló szomszédos államok, Ausztria, Németország, Csehszlovákia részéről.

Piacra hát nem volna gondunk, de jött a rozsdás, és sajnos alaposan megcsappant a kivitelre kerülő magyar buza mennyisége, sőt kormányrendelet egyelőre minden kivitel megtiltotta, amíg az ország gabonája nincs betakarítva, kicsépelve, pontosan számbaveve, mert nem akarják, hogy a gazdák most aránylag nagyon olcsón eladják készletüket külföldre és majd tavasz felé tengerentul, drága valutáért vásárolt gabonára szoruljon az ország. Négy millió mázsával kevesebb ugyanis az idei buzatermés, mint azt az első természetbebecslési jelentések számították és ezzel számolni kell azoknak, akiknek kötelessége az ország gabonaellátásáról gondoskodni.

Az idén 2,786,855 hold buzavetés volt az országban. Az átlagos termés a közepesnél gyengébb, 5,67 mázsa holdanként. Így az idén 15,816,600 mázsa búzára számítanak, pedig múlt évben közel huszmillió mázsa volt a termés, szóval négy millióval több, mint az idén.

A rozstermés az idén a közepesnél valamivel jobb. A búzáknál az utolsó két becslés között egymillió mázsa az eltérés, ennyivel romlott még az utolsó napokban aratás előtt is a termés. Viszont a rozsnak még elég korán érkezett az eső, ami a búzán nem segített, de viszont a rozsnak meglehetősen jó négy százalékos mázsával javult s 1.698,600 mázsával lesz több, mint az elmúlt évbe. Javult az árpa is, több lesz mint az elmúlt évben volt. A zab elég gyenge, közepesnél rosszabb, de még mindig jobb lesz az eredmény, mint amilyen az elmúlt évben volt.

Julius első felében olyan kánikula volt országszerte, amilyenre a meteorológusok 73 esztendeje nem tudtak példát. De a hónap közepén megváltozott az időjárás. A viharok a gyümölcsösökben szőlőkben némely helyen súlyos károkat okoztak ugyan, viszont a kapák sok megerősödtek és kukorica, krumpli, a hüvelyesek és cukorrépa, a dohány terméskültsége szempontjából a természetesen nagyon megjavította több szőri kiadás megázás a legelőket is.

PAIZS ÖDÖN

## Hétről-hétre

Folytak a tárgyalások az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés megkötéséről. Az elmúlt héten Budapesten volt az osztrák bizottság, a jövő héten a magyarok meinek Bécsbe, és mindenki reméli, hogy meg is fogják egyezni, mert ez egyformán fontos mind a két ország zavaratlan ellátása biztosítására. Dollfus kancellár nagyon reménytelenül nyilatkozott és ugyancsak a legjobb reménységgel megy Bécsbe a magyar bizottság is.

Ősszel újra beállítják a filléres gyorsvonatokat. A nyáron a weekend vonat és a mezőgazdasági termények szállítása vette igénybe a MÁV szerelvényeit,

csen cserkészet, ott a fascista szervezetek keretén belül szervezték meg az ifjúságot. Múlt héten 800 ilyen olasz fiú érkezett Magyarországra. Egy hetet a Balaton mellett, Lellén töltötték, most pedig egy hétre Budapestre érkeznek.

Már a javasasszonyoknak is rosszul megy. Az orvosok azt állítják, a tudatlan és babonás emberek nem keresik fel őket, hanem mindenféle kuruzsokat rendeznek. De úgy látszik, már erre sincs pénz, mert a báránid javasasszony, aki pedig messze földön híres és népszerű volt, felakasztotta magát. Pedig már nemcsak gyógyított, hanem házassággal is igyekezett megcsapant jövedelmét szaporítani. Úgy látszik, nem nagy sikerrel és már nem is reménykedett, inkább itt hagyta ezt a gazdasági válságos szomorú világot.

Budapest nagy közmunkákkal enyhíti a munkanélküliséget. Már folynak az előkészületek, hogy amint a mezel munka megszűnik és a nyári olcsó élelmiszerek is elfogytak, megkezdjenek a munkát. Egymillióért utat épített a főváros, 600,000 pengőért pedig a csatornahálózatot egészítik ki. A telen tízmillió értékű közmunka kerül összesen kiírásra, amelyeknél kötelezik a vállalkozót, hogy

csak budapesti munkásokat alkalmazzanak. Amint a kormány jóváhagyása megérkezik, a főváros egymillió pengő kölcsönt vesz fel a Magánalkalmakozottak betétpénztárából. Ebből az összegből a város környékén kis lakások telepeket építenek, amikből a városi szükségellakások ügyét intéznék el.

Nemzetközi zeneünnepek lesz Budapesten. Nagy László Ferenc ünnepi játékokat rendez az állam és főváros jövő nyáron Budapesten, a magyar zenével életet akarják ezzel a külföldiek bemutatni és úgy, mint az idén Varsóban, most Budapesten lesz nagy zenei verseny. Már megalakult az előkészítő bizottság. Az ünnepeket június májusban a nemzetközi városokkal kapcsolatban rendezik.

Iskolásgyerekek bevonásával folyik az Alföld fásítási mozgalma. A földművelésügyi és közoktatásiügyi miniszterek együttesen határozták el, hogy minden iskolás gyerek egy fát fog minden tavasszal elültetni. Az állami falskólák gondoskodnak arról, hogy minden vidéken a talajnak megfelelő facsemetek kellő mennyiségben álljanak rendelkezésre, hogy ezt a szép mozzalmat meg lehessen indítani.

p-5-

## Izgalmas részletek az óhazai akasztásról

Folytatás a 3-dik oldalról

böző iratesmót foglalt le, amelyeknek mindegyike a K.M.P. egész ügymenetét leleplezi. Ezekben határozatok, utasítások kéziratok, elszámolások vannak. Talált a rendőrség ebben a titkos pártirodában utlevél-hamisításhoz szükséges fémbélyegzőket, hivatalos pecséteket, pecsétutazatokat, száraz és nedves használatra, valamennyi ki tünő hamisítás. Mind e dolgok Bécsben készülték. Találtak titkos íráshoz szükséges vegyszereket, tömegelő röpiratokat, könyveket, végül egy titkos vegyi laboratóriumot, ahol titkos íráshoz való tinták és az előlíváshoz való vegyszerek voltak berakítva.

Moszkva amely az utóbbi években csak óvatossággal küldögette futárait, megbízottait Magyarországra, két Európászert ismert magyar kommunista emigránsnak adott megbízást a kommunista párt magyarországi megszervezésére.

### SURLÓDÁSOK MOSZKVA ÉS A MAGYAR KOMMUNISTÁK KÖZÖTT

Eddig leginkább külföldön, de ott is föld alatt folyt a magyarországi titkos mozgalom irányítása. A magyarországi kommunista haragban voltak a külföldre emigrált forradalmárokkal. Moszkva bizalmi embereivel, de mint a politikai osztály vezetője megtudta, a Komintern utasítására békét kötött a magyarországi és külföldi magyar kommunisták tábor.

Néhány héttel ezelőtt a detektív várta az eredményre jutottak. A Józsefváros egyik csendes utcájában találtak egy elsőemeleti előkelő lakást, amely azonnali gyanút keltett. A lakásnak ugyanis nem volt lakója. Mint főbőrő, Kosporné La-

jos szobafestő szerepelt, aki a bejelentés adata szerint feleségével és sógorával, Hock-Sirson Lajos gépjárári munkással lakott a Józsefvárosi lakásban. A detektív megállapították, hogy Kosporné nem laknak a kétszobás lakásban, amelyben napról-napra gyanus összejövetelek folynak. Figyelni kezdtek a házat és észrevették, hogy míg Kosporné korán reggel megérkezik a lakásba és takarítani kezd, félórás-órás időközönként szállingóznak oda jól öltözött aktatászkás férfiak.

### DETEKTIVFURFANG A TITKOS TANYÁN

A lakás bejárata a lépcsőházból nyílt. Látásból észrevétel nélkül surrantak be az ajtón a rejtélyes látogatók.

A detektív egyike mint a vízvezeték szerelője, a rejtélyes lakásba jutott. Amikor a detektív megkezdte a vízvezeték javítását, még csak Kosporné tartózkodott a lakásban. Egy másik detektív érkezett, aki mint munkanélküli, kéregetéssel és mindenféle kérdezősködéssel tartotta fenn Kospornét és e-közben a "szerelő" besurrant a lakás két szobájába, ahol megkezdte a vízvezeték javítását és kommunista irattárat talált.

### FEGYVERES ERŐSZAK VOLT ISMÉT A CÉL

Most már együtt volt a titkárság minden egyike tagja és a politikai osztály megindította a nyomozást, hogy feltárja a szervezkedés minden részletét, megállapítsa, hogy miként kerültek a kommunista vezeték Budapestre.

Időközben feltárat a nagy-szabású összeesküvés minden részlete. A hatalmas területű, magyar bajoros Karikás Frigyes, a sovány barna, sápadarcú Sallai-Hollaender a bizonyítékok sulya alatt minden belsérték. Az előkerült titkos adatokból

képek és a nyomozás bizalmas adatai alapján, hogy a józsefvárosi lakásban Sallai Imre, az egykor rettegett terrorista Korvin-Klein Ottó helyettese találkozik Karikás Frigyesse, a tiszolci gyilkos terroristaival és több nemzetközileg ismert nevével kommunista vezérrel. Rövidesen kiderült, hogy a kétszobás lakás tanácskozási a kommunista magyarországi pártjának vezető titkárai és a megismétlődő tanácskozásokon résztvesz a teljes titkárság.

Egy reggel egy egész detektívcsapat helyezkedett el észre vélenül a józsefvárosi ház körül. Reggel 8 órakor megérkezett Kosporné Lajosné. Három detektív máris nyomába eredt és mire belépett a lakás ajtaján, már fogoly volt. Az ijedtségtől reszkető Kospornét egy belső szobába vették és az egyik detektív őrizete alatt maradt. A két detektív feladására többen osontak fel a detektívcsapat tagjai közül a lakásba, elhelyezkedtek a bejárat mögött, míg társaik a lépcsőházban és a ház környékén lapultak meg.

Egyezre csak kinyitott az elsőemeleti lakás lépcsőházi ajtaja és belépett az előszobába Kilián György. A detektívek hozzáléptek és a kommunista titkárság vezető tagja, a kommunista ifjumenek vezére néhány pillanat múlva már Kosporné mellett ült megkötözve.

### "EZ LEHETLENSÉG!"

Félóra múlt újra nyitott az ajtó és egy sovány férfi lépett az előszobába. Az előszoba szögletében megszólatk a detektív-

— Jó reggelt, Sallai ur!

A kommunista vezér rémülten torpant meg a küszöbön, a kiliáns után nyult, de mögötte is két detektív állt már.

— Ez lehetetlen — hebegte elkezpedve a kommunista vezér, aki abban a hitben volt, hogy sorasem fedik fel kilitét az elmúlt 13 esztendő eseményeit elmosták már véres tetteleik emlékeit.

— A budapesti királyi törvényes többek között többrendbéli gyilkosság büntetettérendű közt — mondták a detektív a halálsápadt Sallainak aki szótlanul követte őket a belső szobába.

A detektívcsapat tagjai éjjel-nappal az elsőtétített józsefvárosi lakásban lesték a kommunista titkárság többi tagjának érkezését.

Két nappal később gyanutlanul állított be a lakásba Karikás Frigyes, a körözött gyilkos kommunista. Belépése után az ő kére is bilincs került és máris a főkapitányságra vitték.

## KANADAI DOLLÁRJÁÉRT

5 PENGŐ 70 FILLÉRT KÜLDÖK AT 100 DOLLÁRIG  
5 " 75 " 100-TÓL 200 DOLLÁRIG  
5 " 85 " 200 DOLLÁRON FELÜL

terjedő átutalásoknál.

Cseh korona, lei, dinár, vagy amerikai dollár küldéseknél a legmagasabb árfolyamot biztosítom. A kifizetésekéről a címzett SAJÁTKEZU ALÁÍRASAVAL ellátott HIVATALOS NYUGTAT küldők a feladónak. Pénzküldő iv kívánatra.

HAJÓJEGYEK!

BEVANDORLÁSI ENGEDÉLYEK!

**GEORGE SZABO**

348 Grain Exchange Building  
WINNIPEG, MAN.

megállapítható, hogy éveik tartó lassú és óvatos szervezkedés után erőszakos uton akarták megvalósítani merész terveiket. Ladásámra foglalták le az iratokat, melyekből kiderült, hogy Sallai Imre és Karikás Frigyes újra a tanácskoztársaságot akarta megvalósítani Magyarországon. A szervezkedés arra irányult, hogy a katonaság, rendőrség, üzemi munkásság körében szerezenek híveket a kommunista eszméknek, azután fegyveres erőszak indítsa meg a kommunista forradalmat, melynek végcélja lett volna a tanácskoztársaság kikiáltása. A Sallai által csináltatott röpiratokat szövegezték a hadsereg tagjait, meg a rendőroket, fordítsák fegyvereiket a társadalom ellen és csatlakozzanak hozzájuk. A munkásságot lázó röpiratokban akarták megnyerni a fegyveres erőszak részére. Megtalálták az iratok között az a fekete indexet is, melyen azok nevei olvashatók, akiket uralomra jutásuk után azonnal kivégeztek volna.

### MOSZKVA HATÁROZOTT PARANCSÁRA DOLGOZTAK AZ AGITÁTOROK

Az elfogott kommunista vezeték elmondották, hogy a következményekkel már akkor is tisztában voltak, amikor visszaverték Magyarországra. A visszatérésük azonban nem önként, hanem drámai körülmények között történt. Moszkvában, mint kiderült, a kommunista internacionálé utasítására küldték Budapestre a gyilkos sárgért körözött Sallai-Hollaender Imrét és Karikás Frigyes és ugyancsak régóta keresett társaikat. Eleinte visszavertették a kiküldetéstől, mert biztosra vették, hogy felfedeztetésük esetén kivégzik őket.

A moszkvai "Komintern" azonban szigoruan ragaszkodott az utasításhoz, mert a szovjet fel-fogása szerint éppen olyan embereket kellett küldeniük Magyarországra, akik a kommun alatt már szerepeltek és így na-

gyobb a tekintélyük a kommunista titkos fészkeiben. Az internacionálé mindössze annyit enyhített adott a szigorú parancs kiadásakor, hogy Sallaiék magyarországi megbízása mindössze 3 hónapra terjed.

Az elfogatás előtti hét végén Sallai lakásán már uttrakészen álltak a drága bőröndök, mert a kommunistavezér megbízása lejárt és már készen volt a hamis utlevél is, hogy azzal Bécsbe szökjék. Karikásnak októberben járt volna le a megbízása.

### MEGHATÓ CSALADI JELENET A FOGDÁBAN

Karikás kihallgatása után azt a kérelmet terjesztette elő, hogy szeretne beszélni kislányával, akit évek óta nem látott. Természetesen mindjárt teljesítették a kommunistavezér kívánságát és intézkedtek, hogy Karikás tizenegy éves leányát hívassák be a főkapitányságra. Karikás felesége, Andics Margit a Moszkvában élő, régóta keresett veszedelmes kommunista nőnek, Andics Erzsébetnek a huga vezette be a leányát, aki a Lenkei uti városi házban lakik Andics Margit anyjánál. A kislány azonban nem ismerte fel az atléta termetű nagybajszu emberben apját, aki hajszolt is csak azért növesztette hogy ne lehessen felismerni.

— Nem ismerem meg? — kérdezte a kommunista vezér kislányát.

— Nem ismerem — felelte félfénken a leány.

— Apád vagyok — magyarázta Karikás és magához ölelte a kislányt.

A kislány csak percek múlva ismerte fel apját, mint mondták, jellegzetes aranyfogairól. Azután megindult közöttük a beszélgetés és a leányka ezt kérdezte apjától:

— Mondd apuka, a Kun Béla bácsi is itt van Pesten?

Karikás maga is elnevette magát.

Folytatás a 8.-ik oldalon!



Mélyen Leszállított

**HAJÓJEGY-ÁRAK**

HARMADIK OSTALYON  
NEW YORKBÓL VAGY HALIFAXBÓL  
HAMBURGBA

**\$ 80.50**

NEW YORKTÓL — BUDAPESTIG  
és VISSZA

**\$ 153.50**

Rendszeres indulások nagy gyorsajakkal

**HAMBURG-AMERICAN LINE**

vagy a helyi ügynök

Segítéskére le-  
szünk felelős,  
gyermekai vagy  
menyasszonyának  
a butaságit enge-  
dély megszerz-  
ésénél.



Íróddánk:  
Winnipeg,  
Edmonton Vancouver.



Kanadai Magyar Újság

Kanadai Magyar Újság

Printed at Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont., Canada.  
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.

375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.

Szerkesztő: BACSKAI P. BELA Editor

Nagyobb hirdetések árát kívánatra azonnal közli a kiadónál.  
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kanadában 1 évre \$2.00, Félévre \$1.00 Külföld \$3.00  
Subscription in Canada 1 year \$2.00 half year \$1.00  
To foreign countries 1 year \$3.00

Apróhirdetések  
előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Hármas-  
sorú hirdetés \$1.25. Kérlek be Money  
Orderen vagy bélyegben a kiadónál  
hirdetni.

**OLVASÓINK FIGYELMÉBE!** Apró-  
hirdetéseink között megtérítjük, hogy  
két vagy több hirdetésnek címe azonos.  
Kérjük tehát olvasóinkat a feltüntet-  
tett nevekre nagyon vigyázzanak,  
mert a hirdető csak a saját nevére  
érkezett rendeléseket vállalhatnak  
felelősséget.

**KÜLDJON BE \$1.00-t** és mi annak el-  
lenében bérmentve küldünk Önnek 3  
tucat importált Modiano Club ciga-  
rettapaszt. Vagy \$1.00-ért bérment-  
ve küldünk egy font különlegesen  
finomra vágott cigarettadobányt, a  
vagy durvára vágott pipadobányt.  
Továbbá \$1-ért bérmentve küldünk 3  
font különleges minőségű kevert  
nyers leveles dohányt. CALGARY  
TOBACCO CO 434-8th Ave. East  
CALGARY, Alta.

**ELADÓ FARMOK!** Most jöjjen el  
megnézni a mi jó földjeinket és meg-  
látja kitűnő terméshozatunkat. Művelt  
farmok \$10-tól \$20-ig, erdő földek  
\$1-től \$5-ig holdanként. \$200-tól \$300-ig  
már jó farmot tud venni könnyű lef-  
zetéssel. Az idén már 24 családot te-  
lepítettünk le. Jöjjen a szelíd lőhere  
igazi országába és értesse magát ott-  
honosan. Irjon vagy jöjjen a köz-  
légi címre: John Demeter, Box 75,  
Stratton, Ont. 23-40

**29 EVES LEGÉNY** ember vagyok, nő-  
stülség céljából szeretnék megismerked-  
ni fiatal farmer leánnyal. Készenlé-  
sem farmot vásárolnék. Fényképpel  
ellátott levelet "OTTHONRA VA-  
GYOM" jellegre a kiadónálvala ké-  
rek: 375 Hargrave St. Winnipeg, Man  
33-4

lárrel, svájci frankkal, fegyve-  
rekkel felszerelve érkezett Bu-  
dapestre Sallai és Karikás, a  
két terrorista.

Sallai mint Kovács Dénes egy  
X. kerületi villában bérelt lak-  
ást. Karikás pedig a Dunapart-  
on elegáns albérleti szobában  
lakott. Nemcsak a jószéfvárosi  
titkárság helyiségében foglalt  
le a rendőrség tekintélyes meny-  
nyiségű valutát és pengő össze-  
get, ezreket, dollárokat, fran-  
kot, márkát találtak a két kom-  
munistáknál.

Ötszáz pengő havi fizetéssel  
és korlátlan költségmegtéríté-  
ssel küldték Sallait és Karikást  
Budapestre. Kéthetenként fu-  
tár hozta a pénzt az utasítások  
kal együtt és magával vitte a  
vezérek jelentéseit Bécsbe,  
hogy onnan továbbítsák Moszk-  
vába.

Az előbb idézettekén kívül nem sza-  
bad figyelmen kívül hagynunk, hogy  
a többi vádlott sorsáról nem statis-  
ztikai bíróság ítélkezik. Bár Karikást  
előreléthatóság halálra ítélt a miskol-  
ci törvényszék gyorsított tanácsa, a  
Tiszaöcsmén elkövetett gyilkosságért,  
egyáltalában nem valószínű, hogy a  
nagy port felvert ügy többi szereplő-  
je néhány esztendő büntetésével  
súlyosabb ítéletben részesüljön.

Mint értesülünk, több gyanúsított-  
at máris szabadonbocsátottak a füg-  
getlen magyar bíróság végzése alap-  
ján, tehát túllétek a célon mindazok  
az ugri-bugri laposkák, melyek né-  
hány célnász amerikai újsághír jól-  
rosszul lefordítása alapján alaposan  
feltűjték a dolgot. Kétségtelen, hogy  
ha tényleg ártatlan munkások kivég-  
zéséről is így az emberi jogok lábbal  
tiprásáról lett volna szó, akkor ér-  
thető lett volna néhány áldozat felhá-  
borodása; miután azonban a gyilkol-  
soknak hasonló sors sokott kijárni  
Kanadától Szovjetországra, egye-  
nen nevétségeseznek mutatkozik a hi-  
vatlan prókátorok "titkoskása". Kül-  
önösen amióán olyan "öntudatos pro-  
letárok" szájából hangzik el, akik al-  
landóan azzal dicsékednek, hogy  
hány olyan embert fogtak uralmar-  
játuk esetén legyilkoltatni, akik kir-  
tíkták mernek gyakorolni romboló tö-  
rekvéseiket.

**Dr. W. CHASNEY**  
M.D., C.M., L.M.C.C.  
ORVOS ÉS SEBÉSZ  
a kanadai Orvosi Tanács tagja.  
montreali és winniepei körh-  
zak volt szakorvosa  
666 Main Street  
WINNIPEG, MAN.  
Telefon: 21133  
Beszél németül és szlovákul!

**MAGYAR GRAMOFONLEMEZÉK**  
népszerűek és legújabbak. Szép  
horondhátú becsületek. Az egyet-  
len eredeti "ROSKOFF" és más  
órák — javították. Garantiált borot-  
vapengék. Importált cigarettapapir  
"Old Country" Diana sósorszesz.  
kapható  
**DANUBIA CO.**  
645 Main Street, Winnipeg, Man.  
Arjegyüket szivesen küldünk!

**GAZDAG HÁZASULANDÓKROL**  
Hosszu névourunk van és bárkit tel-  
jesen titokban és haladék nélkül  
bevezetünk a házasság révébe.  
Forduljon bizalommal házasságköz-  
vetítő irodánkhoz:  
"GLOBUS"  
382 Bathurst St. TORONTO Ont.  
Irjon teljesen ingyenes jegyzékünk  
ért és csatoljon hozzá válasz-  
bélyegét!

**Minden Házban  
Nélkülözhetetlen az**  
**OLD COUNTRY  
DIANA  
SÓSORSZESZ**  
MINDEN TESTI  
FAJDALMAT ENY-  
HÍT — AZ EGÉSZ-  
SÉGET MEGŐRÖZI —  
A SZERVEZETET  
FELFRISZITI  
Minden Magyar Or-  
szágon és Gyógyaszer-  
tárban kapható egész  
Kanadában  
Nagy Üveg 1 dollár  
Közép Üveg 60 cent  
**RENDELJE MEG  
POSTÁN**  
Küldje be az árát levélben és a  
pontos címét — TELJESEN  
KÖLTSEGTENESEN küldjük  
postán. (Rendelhető utánvétellel is  
15 cent postabélyeg beklüdesse  
mellétt.)  
Irjon erre a címre:  
**ELGIN CHEMICAL CO.**  
693 Markham St. TORONTO, Ont.  
VIZIONTELADÓKAT ÉS ÜGYNÖ-  
KÖKET keresünk Kanada minden  
magyarlakta helyén. — Érdeklő-  
dők küldjék be a címüket részletes  
felvilágosításért és árjegyzékért.

**HA LAKÁST VALTOZTAT,** ju-  
tányos áron "személyesen". Ugy-  
szintén ha kert anyagokra van  
szüksége — egyminút felkete-  
föld, jó érett kert trágya, vi-  
rágvázákba való jóminőségű  
föld stb. — telefonáljon vagy  
jőjjön el személyesen. Pikknik  
re olcsón szállított ki bármit.  
**BÉLIK SANDOR**  
356 Elgin Ave Winnipeg, Man.  
Telefon: 23-094

**Dr. J. POLLACK**  
ORVOS ÉS SEBÉSZ  
Nemi betegségek specialitája,  
villamos gyógykezelés  
Rendel: 1-től 3-ig és 6-tól 8-ig  
351 Bathurst Street  
TORONTO, Ont.

**PEOPLE'S STORES**  
TEA ÉS KÁVE ARUHÁZ  
Eladás nagyban és kicsinyben  
284 QUEEN ST. W.  
Telefon: ELgin 7832  
2942 DUNDAS ST. W.  
Telefon: JUNCTION 2928  
1282 BLOOR ST. W.  
Telefon: KENwood 4833 w.  
TORONTO, Ont.

**FIGYELEM**  
Tisztelettel értesitem mindazokat a honfitársakat, akik leveleiket  
eddig 468, vagy 621 Main Street, Winnipeg címre juttatták, hogy a le-  
veletváltást alulírott átvettém. Miután olyan levelek is vannak ná-  
lam, akik már régen nem küldték be címüket, tehát kérem írjanak,  
hogy leveleiket továbbíthassam. — Ezuttal kérem, hogy a leveleket  
ugy az Óházából, mint bárholonnan 700 Main Street Winnipegre címezzék!  
A címem állandó. Pontos kezelést biztositok. — Raktáron tartok:  
Valódi édes-nemes óhazai paprika 1/2 kilós zsákban ..... 75 cent  
Modiano cigaretták papír 1 tucat ..... 30 cent  
Valódi "Diana" krém, száraz vagy zsíros ..... 45 cent  
Valódi "Diana" puder, fehér vagy rózsaszín ..... 45 cent  
Legújabb magyar gramofon lemezek ..... 85 cent  
**VIKÉRE A SZALLITAS KÜLÖN MEGFIZETENDŐ**  
Kitűnő magyar konyha, Billiard-terem, olcsó lakás 25 centtől fejtető.  
A magyarok bezárlója és találkozó helye. 700 Main St. WINNIPEG.  
**M O L N A R G Y U L A**  
Telefon: 25187 700 Main Street WINNIPEG, MAN.

IDEJE, HOGY MINDEN RÉGI OLVASÓNK  
LEGALABB EGY ÚJ ELŐFIZETŐT SZEKEZZEN A  
KANADAI MAGYAR ÚJSÁGNAK

Tisztelt ügyfeleink figyelmébe ajánljuk hogy közeledik az idei első  
sorsvezetésünk amely Szt. István napján, augusztus huszadikán lesz  
montreali irodánkban megtartva. Mindenki aki általunk küld  
vagy küldött ezidén pénzt haza részt vesz ezen a húzáson  
ahol értékes készpénz díjakat és hajójegyet is nyerhet.  
NE KÉSLEKEDJÉK TEHÁT HANEM KÜLDJE PÉNZÉT HAZA ÁLTALUNK  
NALUNK KAPJA A LEGTÖBB ARANYPENGŐT, DINÁRT, LEIT, CSEH KORÓ-  
NAT KANADAI DOLLARJÁÉRT. PÉNZKÜLDÉSÜNK GYORS, MEGBIZHATÓ ÉS  
ATUTALÁSI DIJSZABASAINK A LEGJUTÁNYOSABB EGÉSZ KANADÁBAN  
ÉS AMERIKÁBAN  
**Kábeldíj csak 25 cent**  
**HA CSALÁDJÁT VAGY MENNYASSZONYÁT AKARJA HOZATNI**  
**MI AZ ENGEDÉLYT HAMAROSAN MEGSZEREZZÜK ÖNNEK**  
**Hajójegyeket Részletfizetésre Vásárolhat Nálunk**  
**ÁLTALUNK ELHELYEZETT MEGTAKARITOTT PÉNZE UTÁN**  
**6% KAMATOT FIZETÜNK**  
**KÉRJÜK ÜGYFELEINKET, HOGY MINDEN VELÜK EGY MUNKAHELYEN DOLGOZÓ**  
**IDEGEN NYELVŰ DE NEM ANGOL MUNKATÁRSAINK NEVÉT ÉS CIMÉT**  
**VELÜNK KÖZÖLNI SZIVESKEDJENEK**  
**MINDEN KÉT ÚJ NEVÉRT ÉS CIMÉRT TELJESEN DIJMENTESEN**  
**EGY SORSJEGYET ADUNK ÖNNEK**  
**ALEX. A. KELEN LIMITED**  
1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

A LEVÉLSZEKRÉNY

— És aztán? Hogy történt tovább?  
— Az orosz haditerveket magamhoz vettem és óvatosan  
menekültem. Az ajtóhoz lépve hallgatódtam. A zeneszó  
miatt nem tudtam megállapítani, hogy nincs-e valaki a folyosón,  
a szerencsémre kellett hát biznom magamat s csendesen, de  
minden eshetőségre elszántam kiléptem a dolgozószobából ...  
— S ha megfogódnának ember, mit csinálnál?  
— Menekülnék s ha nem sikerülne, az utolsó pillanat-  
ban föbelőném magamat. Most is kis hilla volt, hogy nyakon  
nem csíptek!  
— Hogy-hogy? — törülgette a tábornok a verejtékes  
homlokát.  
— Alighogy kiléptem, hallom, hogy valaki jön a folyosó  
kanyarulatá felé. Egy pillanat alatt a zugba ugrottam, hol az  
őr feküdt, fegyverét a vállamra vettem és sétálni kezdtem a  
posztomon ...  
— De hiszen te ...  
— A 130-ik orosz gyalogezred egyenruhájában voltam.  
— Ahá! És ki jött?  
— Az inspekciónak podnarucnik ... kissé ittasan. Tiszte-  
legtem. A folyosó végéről odaképzelt, hogy mi van? Jelentem,  
hogy semmi újság. És elment. Utána én is eljöttem, hogy  
tábornok urnak tisztelettel megtegyem a jelentésemet ...  
— Bravó — bólintott a tábornok. — Majd lesz gondom,  
hogy illő jutalmat nyerj egyszerű szolgálataodért. Sajnálom,  
hogy a vezérkar aludni ment. De igaz, te tudod, hogy miről szó-  
lunk az orosz haditervek?  
— Nem tudom.  
— Hiszen a kezében volt!  
— Csak azt állapítottam meg, hogy csakugyan haditer-  
vek-e azok az iratok. Igen. Ahhoz nem volt jogom, hogy tar-  
talmukat átvizsgáljam ...  
— Helyes! Mi vagy te a polgári életben? Igen, emléks-  
zem, főerdész. A természet megtanítja az embert bátorságra  
és igazságra. Jól van fiam! Végtelenül igaznak az orosz ter-  
vek most nyomban bele szeretnék pillantani Karszavin kollégám  
számításába, de a vezérkar nagyon fáradt és plienésre van  
szüksége. Az a fő hogy itt vannak a titkos iratok. Most egy óra.

LAZÁR ISTVÁN

Négyig várok és akkor összeülünk ...  
Elgondolkozott.  
— Fiam? Nem lehetne hirtelenében lemásolni ezeket a  
haditerveket s hajnalra visszalopni Karszavin tábornok fiókjá-  
ba? — kérdezte fölragyogó szemmel. — Ez volna még aztán  
nagyszerű dolog a tetejébe! Ugy-e, értesz? Azt akarnám, hogy  
Karszavin ne tudjon semmiről, ne tudja meg, hogy titkos jegy-  
zetei a kezében voltak.  
— Lehetetlen — jelentette Ortvy.  
— Miért?  
— Éjjelfelkor őrváltás volt s a folyosózsugban megtalálták  
Iván Nikolajevics Odvalit. Odaát már eddig vége van a mulat-  
ságnak ...  
— Persze, — bólintott a tábornok. — Lám erre nem is  
gondoltam. Milyen pontosan működő agyatok van nektek, kik  
ezt a nehéz szolgálatot végzik. De állj meg, fiam, valamit kér-  
dezek s felelj nyíltan és őszintén. Te ma rendkívül becses mun-  
kát végeztél és én valóban meg akarlak jutalmazni. Mondd, mit  
kívánsz? Mit szeretnél jobban?  
Ortvy meghajolt tiszteletteljesen.  
— Legnagyobb jutalmam az, hogy hazámnak szolgálá-  
tot tehettem és a tábornok urnak örömet szerezhettem. Köte-  
lességem volt.  
— Ugy van, — szóló a tábornok szinte megindultan —  
kötelességet teljesítettél, de nem parancs szerint, hanem a ma-  
gad elszántából s lelked erejével. Ez lényegében különbség. Jól  
van, fiam. Bizd rá, holnap fölterjesztést intézek a legmaga-  
sabb relyre. Még egyszer gratulálok és köszönöm. Pont négy-  
kor légy itt. Szervusz.  
Kezet nyujtott a kennek barátságosan, aztán csengettett  
és a szárnysegédet utasította, hogy a főhadiszálláson kettőze-  
se meg a folyosó posztokat és a vezérkart hajnali négy órára  
hívja össze. Leült az asztalhoz, egy darabig maga elé nézett  
mosolygva, majd összeráncolt homlokkal tépelődött, hogy az  
orosz titkok birtokában, hogy fogja összemorzsolni Karszavint.  
Lehet, hogy az orosz főhadiszálláson még nem is sejtfk hogy hol  
vannak a titkos iratok, az az Ortvy oly ügyesen csintázta. Azt  
bizzik talán, hogy az a szerencsétlen őr valami uton-módon

**JOSEPH DYK LI. B.**  
Ügyvéd, közjegyző stb.  
Specializál szerződések, szerző-  
dések, megegyezések, cégbejegy-  
zések, birtok-átírások, munká-  
biztosítási ügyek, polgárosodá-  
sok és óhazai iratok ügyében.  
Room 53 A. 33 Richmond St W  
TORONTO, Ont.

**GYÖNYÖRŰ MAGYAR NÉP-  
DALOKAT ÉLVEZHET A MA-  
GUK EGYSZERŰ FENSÉGE-  
BEN, HA SZIGETI "HUNGA-  
RIAN FOLK TUNES" CÍMŰ  
LEMEZÉNEK SZALLITASÁRA  
25 CENTET EGY ÉVI ELŐFI-  
ZETÉSSEL EGYÜTT BEKÜLD**

**MAGYAR HENTES ÜZLET**  
ALEX'S MEAT MARKET  
642 Logan Ave Winnipeg, Man.  
460 King St és Dufferin sarok  
Raktáron tart friss sertés, má-  
shúst, óhazai minőségű kol-  
bászrukat, füstölt szaloncím, há-  
jat, zsirt, tojást, édes nemes pap-  
rikát. Nagyobb rendeléseket  
házhöz, vidékieket Manitoba te-  
rületeire utánvétellel (C.O.D.) száll-  
ítok. Szives pártfogást kér  
**ZEMNICZKY ELEK tulajdonos**

**ÁLLATÁRAK**  
GÖBÖLY  
Jó ..... 4.50 — 5.25  
Közepes ..... 3.00 — 4.25  
Szállás ..... 2.00 — 2.75  
VAGÓ MARHA  
Jó ..... 4.25 — 5.25  
Közepes ..... 3.00 — 3.75  
BIKA  
Jó ..... 1.50 — 1.75  
Szállás ..... 1.00 — 1.25  
OKÓR  
Jó ..... 3.00 — 3.25  
Szállás ..... 1.25 — 1.50  
BORJU  
Jó ..... 3.25 — 4.00  
Közepes ..... 1.50 — 2.00  
SERTÉS  
Válogatott ..... 4.65 — 5.00  
Nehéz ..... 3.50 — 3.90  
Könnyű ..... 3.00 — 3.60  
No. 1 koca ..... 2.50 — 3.00  
No. 2. koca ..... 2.00 — 2.60  
BARÁNY  
Jó ..... 5.25 — 5.50  
Szállás ..... 3.50 — 4.00  
BIRKA  
Jó ..... 3.00 — 3.25  
Szállás ..... 2.00 — 2.50

**Tőzsde**  
Az e heti winniepei helybeni zá-  
ró árak a következők:  
**BUZA —**  
No 1 \$0.58% No 2 \$0.54% No 3  
\$0.53 No 4 \$0.51% No 5 \$0.47%  
**ZAB —**  
No 2 C W 34% No 3 C W 31%  
**ÁRPA —**  
No 2 C W 26% No 3 C W 24%  
**LEN —**  
No 1 N CW \$0.69 No 2 C W \$0.65  
No 3 C W \$0.54  
**ROZS —**  
No 1 és 2 CW 35% No 2 CW 33

**EMPIRE HOTEL**  
10246 96th St. Telefon 25075  
Jutányos árak, pontos kiszolgálás,  
cséngszolgálat minden-  
egy szobában!